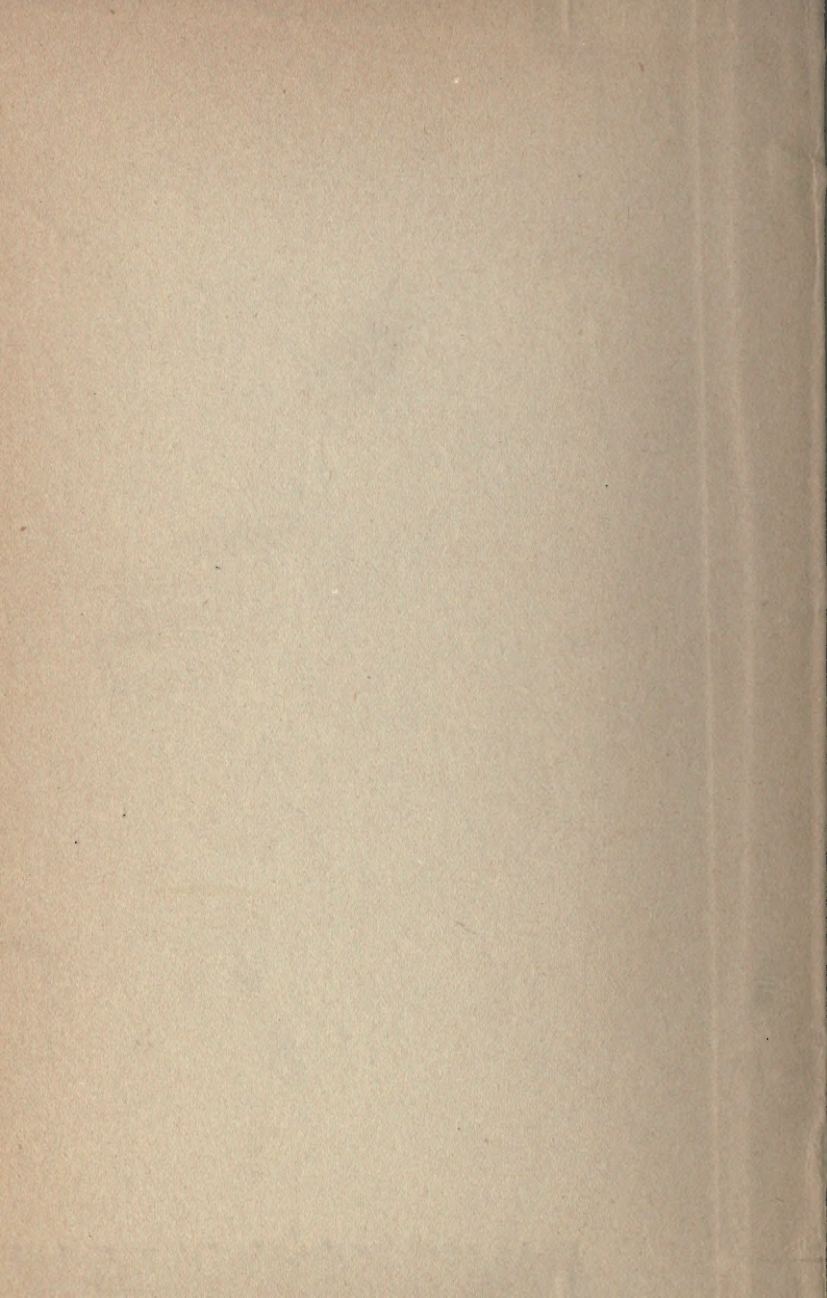
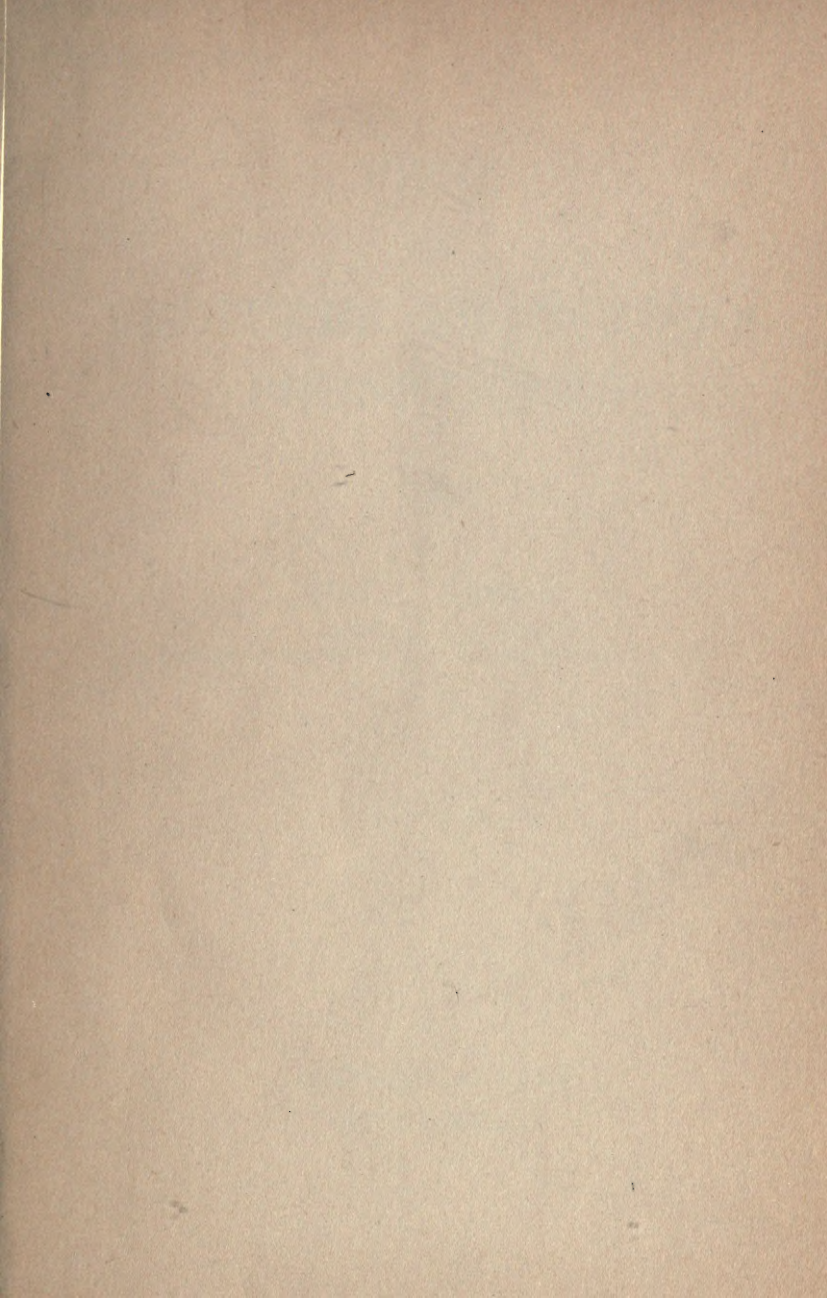

PC
2117
P3

~~Passy~~

CHOIX
DE
LECTURES FRANÇAISES
PHONÉTIQUES

PAR

PAUL PASSY

DOCTEUR ÈS-LETTRES
DIRECTEUR-ADJOINT A L'ÉCOLE DES HAUTES ÉTUDES

—...—

120062
10 | 1 | 12

COETHEN (ANHALT)
OTTO SCHULZE

Table de matières.

Leçons de choses.

A l'école.		page			page
1.	Les noms des enfants	1	15.	Le corps	10
2.	Les enfants marchent	1	16.	La figure	11
3.	Les enfants demandent	2	17.	Une leçon	12
4.	Les enfants disent ce qu'ils font	2	18.	Une bataille à l'école	13
5.	Les enfants disent ce qu'il faut faire	3	A la maison.		
6.	Les enfants disent ce que les autres font	3	19.	La maison des enfants	16
7.	Le crayon	4	20.	Les enfants dans leur chambre	17
8.	La plume et le papier	4	21.	Le lever des enfants	17
9.	L'encre et l'encrier	6	22.	Les enfants s'habillent	19
10.	Le cahier	7	23.	La chambre des enfants	21
11.	Les élèves	7	24.	La bonne fait la chambre	22
12.	Les meubles	8	25.	Le déjeuner	24
13.	Le tableau noir	9	26.	Le retour de l'école	26
14.	La classe	9	27.	Le diner	28

Petites histoires.

28.	La foire	30	31.	Les chanteurs de Bournois (Conte franc-comtois)	34
29.	Les abeilles	31			
30.	Les corneilles et les pigeons	32			

Récits.

32.	La vache vendue	42	34.	La misère d'un enfant	47
33.	En Afrique	45	35.	Le bonheur d'un enfant	50

Poésie.

36.	Jacques (Béranger)	53	39.	Aux chasseurs (Saillens)	57
37.	Les Bretons (Briseux)	56	40.	Hymne des temps futurs (Bouchor)	58
38.	La mort du chien (Hugo)	56			

Scène enfantine.

41.	L'école buissonnière	50
-----	--------------------------------	----

Erster teil: Texte.

ləsō d 'ʃo:z

prənōsja: 'sjō fami'ljɛ:r 'lā:t.

a l e'kol

1 ('œ). — le 'nō dez ā:fū

'ekute 'mwa, mez ā:fū.

ʒə 'vɛ vu dmā:'de vo 'nō. 'mwa, ʒə m a'pel
an'na.

'kōmā t apel 'ty? — ʒə m apel 'ʒā. — e 'twa,
'kōmā t apel 'ty? — ʒə m apel 'ma:ri. — e 'twa? —
'mwa, ʒə m apel 'ʒan. — 'mwa, ʒə m apel 'pəl.

ɛskə ty t a'pel 'margə'rit? — 'wi, ʒə m apel
'margə'rit. — ɛskə ty t a'pel e'liza'bet? — 'nō, ʒə
m apel 'sofi.

'bjɛ. *mētnā ʒə 'se kō'mā vu vuz a'ple.

2 ('dø). — lez ā:fū 'marʃ

rə'garde 'mwa, mez ā:fū.

ʒə m 'lɛ:v. ʒə 'marʃ: 'œ, 'dø, 'œ, 'dø. ʒə rə'turn
a ma 'plas. ʒə m a'swa.

vuz ale 'fɛr kōm 'mwa.

'lɛv twa, 'pjɛ:r. 'marʃ. aswa 'twa. 'bjɛ.

'lɛv twa, ʒɑ:k. 'lɛv twa, sɔ'fi. 'marʃe: 'œ, 'dø, 'œ, 'dø. 'ase. rə'turn a ta 'plas, sɔ'fi. rə'turn a ta 'plas, ʒɑ:k. 'aswaje 'vu. lɔvə vu 'tu:s. 'marʃe 'tu:s: 'œ, 'dø, 'œ, 'dø. 'ase. rə'turne 'tu:s a vo 'plas. 'aswaje vu 'tu:s. 'bjɛ; s ɛt a'se.

3 ('trwa). — lez œ'fũ də'mũ:d

'mɛtnũ, vuz ale də'mũ:de 'vumɛ:m.

'ʒɑ:n, də'mũ:d a sɔ pti gar'sɔ kɔ'mũ i s a'pɛl. — 'kɔmũ t apɛl 'ty? — ʒɔ m apɛl 'pɔl. — sɔ pti gar'sɔ s apɛl 'pɔl.

'ʒɑ:k, də'mũ:d a sɛt pɛtit 'fiʒ kɔ'mũ ɛl s a'pɛl. — 'kɔmũ t apɛl 'ty? — ʒɔ m apɛl 'margɛ'rit. — sɛt pɛtit 'fiʒ s apɛl 'margɛ'rit.

'bjɛ. s ɛ 'trɛ: bjɛ. mɛt'nũ vu sava də'mũ:de.

s ɛt a'se pur oʒur'dʒi. lɔvə vu 'tu:s ɛ ale vuz 'ũ.

4 ('katr). — lez œ'fũ 'di:z sɔ k i 'fɔ

oʒur'dʒi, vuz ale 'dir 'vumɛ:m sɔ kɔ vu 'fɛt.

vu sa've s kɔ ʒ 'di, 'mwa. ʒɔ m 'lɛ:v; ʒɔ 'marʃ; ʒɔ rə'turn a ma 'plas; ʒɔ m a'swa a ma 'plas.

vuz ale 'dir kɔm 'mwa.

'lɛv twa, 'ʒɑ:k, ɛ 'di s kɔ ty 'fɛ. — ʒɔ m 'lɛ:v. — 'bjɛ. 'mɛtnũ, 'marʃ. — ʒɔ 'marʃ. — 'trɛ: bjɛ. rə'turn a ta 'plas! ... ɛ'bjɛ, 'di s kɔ ty 'fɛ! ... ty n sɛ pa

l 'dir? — 'nɔ̃, ʒə n se 'pa. — s n ɛ 'pa bjɛ, 'sa.
i fo 'dir, « ʒə rə'turn a ma 'plas »; 'di sa. — ʒə rə'turn
a ma 'plas. — 'bjɛ; aswa 'twa. — ʒə m a'swa. —
'trɛ: bjɛ.

a 'twa, ma:'ri. 'lɛv twa, e 'di s kə ty 'fɛ.

5 ('sɛ:k). — lez ɑ̃:'fɑ̃ 'di:z sɔ̃ k i fo 'fɛ:r

'jɛ:r, vuz ave 'di s kə vu fə'zje. 'ozurɔ̃qi, vuz
ale 'dir vu'mɛ:m sɔ̃ k i fo 'fɛ:r.

sɔ̃'fi, di a 'ʒɑ̃ də s lə've... ty n se pa l 'dir? —
'nɔ̃, ʒə n se 'pa. — s n ɛ 'pa bjɛ, 'sa. 'pjɛ:r, di a
'ʒɑ̃ də s lə've. — 'lɛv twa, 'ʒɑ̃. — 'alabɔ̃'noɛ:r. 'ʒɑ̃,
di s kə ty 'fɛ. — ʒə m 'lɛ:v. — 'bjɛ. 'mɛtnɑ̃, 'pɔl,
di 'lqi d mar'fɛ... di 'lqi d s a'swa:r... 'di a margə'rit
də s lə've... di 'lqi də rtur'ne a sa 'plas.

'trɛ: bjɛ. ozur'dqi, ʒə sqi kɔ̃:tɑ̃t də 'vu.

6 ('sis). — lez ɑ̃:'fɑ̃ 'di:z sɔ̃ kə lez 'ɔ:trə 'fɔ̃

'ʒɑ:m, lɛv 'twa. 'kɛskə ty 'fɛ? — ʒə m 'lɛ:v. —
'bjɛ. ekute 'bjɛ, mez ɑ̃:'fɑ̃. 'ʒɑ:m sɔ̃ 'lɛ:v. vu kɔ̃:prə'ne?
dit 'tu:s sɔ̃ kə ʒɑ:m 'fɛ. — 'ʒɑ:m sɔ̃ 'lɛ:v.

'mɛtnɑ̃, 'pjɛ:r, 'marf. sɔ̃'fi, 'kɛskə pjɛ:r 'fɛ? —
ʒə n se 'pa. — ty də'vrɛ sa'vwɑ:r. 'mari, 'kɛskə
pjɛ:r 'fɛ? — pjɛ:r 'marf. — 'bjɛ, ty l 'se, 'twa; i
'marf. dit mwa 'tu:s, kɛsk i 'fɛ? — i 'marf.

'marge'rit, di a 'pəl də s a'swar. — aswa 'twa, 'pəl. — 'zək, kəske pəl 'fə? — 'pəl s a'swa.

'mētnā, ləve vu 'tu:s, e 'dit sə kə vu 'fət. — nu nu lə'vō. — 'marfe 'tu:s. — nu mar'fō; 'ōē, 'dø, 'ōē, 'dø. — rə'turne 'tu:s a vo 'plas. — nu rtur'nō a no 'plas. — aswaje 'vu. — nu nuz aswa'jō.

7 ('set). — lə krɛ'jō

rəgarde 'mwa. 'zəm, se 'ty s kə s ɛ k 'sa? — 'nō, zə n se 'pa; zə 'se s kə 's ɛ, me zə n se 'pa kəmā sa s a'pəl ā frū:'sē.

s ɛt ōē 'krɛjō; sa s a'pəl ōē 'krɛjō ā frū:'sē. kəske 's ɛ, 'zək? — s ɛt ōē 'krɛjō.

z 'ekri avɛk lə krɛ'jō. rəgar'de, z 'ekri. 'ma:ri, kəske z 'fə? — ty 'ekri. — 'wi, z e'kri, me avɛk 'kwa ɛskə z e'kri, sɔ'fi. — zə n se 'pa. — 'kəmā! ty n tɛ rapɛl 'pa? ty ɛz yn pətɪt etur'di. 'zā, avɛk 'kwa ɛskə z e'kri? — ty e'kri avɛk lə krɛ'jō. — 'bjē, ty t ra'pəl, 'twa. dit 'lœ tu:s ā'sā:bl. — ty e'kri avɛk lə krɛ'jō.

'bjē. zə sɥi kō:tāt də 'vu. ɛt vu 'kō:tā, 'vu, də sa'vwar tu 'sa? — 'wi, nu sɔm kō:tā.

8 ('qit). — la 'plym e l pa'pje

ɛskə vu vu ra'ple sə k ɔ 'fə avɛk lə krɛ'jō? — 'wi, ɔn e'kri avɛk lə krɛ'jō.

'bjē. kēske ʒ 'fē mēt'nū? — ty e'kri. — 'wi; me eskē ʒ e'kri avēk ðē krē'jō, 'pjær? — 'nō, 'pa avēk ðē krē'jō. — se 'ty kāmū sa s a'pēl, ma'ri? — 'nō, ʒə n se 'pa kāmū sa s a'pēl. — sa s a'pēl yn 'plym. 'kō:prā 'ty? 'kō:prēne vu 'tu:s? — 'wi, nu kō:prē'nō; sa s a'pēl yn 'plym.

kēske ʒ 'fē avēk la 'plym? eskē ʒ 'marf avēk la 'plym? — 'o: 'nō, ty n 'marfə 'pa avēk la 'plym; ty 'ekri avēk la 'plym. — avēk 'kwa eskē ʒ ekri o:'si? — ty ekri o:'si avēk lə 'krējō. — 'wi; me s kē ʒ e'kri avēk lə 'krējō, ʒə pø l efa'se avēk la 'gom; ðn e'kri avēk lə krē'jō, ðn e'fas avēk la 'gom. sē ki et e'kri avēk l 'ū:krē, la 'gom nē l efas 'pa.

rēgar'de mēt'nū; kēske ʒ 'fē? — ty e'kri avēk la 'plym. — 'wi, s s 'bjē; e ʒ e'kri mō 'nō syr lə pa'pje. syr 'kwa eskē ʒ e'kri, 'pjær? — ty e'kri syr lə pa'pje. — e 'kēske ʒ e'kri, sə'fi? — ty ekri tō 'nō.

'margē'rit, e'kri tō 'nō avēk ta 'plym syr lə pa'pje, e 'di s kē ty 'fē. — ʒ e'kri mō 'nō avēk ma 'plym syr lə pa'pje. — ma'ri, də'mūd a margē'rit sē k el 'fē. — margē'rit, 'kēske ty 'fē? — ʒ ekri mō 'nō syr lə pa'pje avēk ma 'plym.

mēt'nū, vu save lə 'nō d la 'plym e dy pa'pje. sa va 'bjē.

9 ('noef). — l 'ā:kr e l ā:kri'e

vu save 'bjē s kə s s k 'sa, nəs'pa? — 'wi, nu l sa'vō; s st yn 'plym.

'bjē. rəgar'de; eskə ʒ pø e'kri:r avək sət 'plym, 'ʒā? — 'nō, ty n pø 'pa e'kri:r. — 'nō. pur e'kri:r, ʒə 'trā:p ma 'plym dā l 'ā:kr; a'lə:r ʒ e'kri. dā 'kwa eskə ʒ 'trā:p ma 'plym, ma'ri? — ty 'trā:p ta 'plym dā l 'ā:kr. — mēt'nā ʒ 'esqi ma 'plym avək l esqi'plym.

'u s l 'ā:krə, so'fi? — ʒə n se 'pa. — l 'ā:kr s dā l ā:kri'e. 'sa, sa s a'pəl ōn 'ā:krie. 'u s l 'ā:krə, 'ʒam? — l 'ā:kr s dā l ā:kri'e. — 'kəski s dā l ā:kri'e, 'pəl? — s s l 'ā:krə ki s dā l ā:kri'e.

'kəske ʒ 'trā:p dā l 'ā:krə, margə'rit? — ty trā:p ta 'plym dā l 'ā:kr. — pur'kwa eskə ʒ la 'trā:p dā l 'ā:kr? — ty trā:p ta 'plym dā l 'ā:krə pur e'kri:r.

'ʒā, di a 'pəl də trā:pe sa 'plym dā l 'ā:kr. — 'pəl, 'trā:p ta 'plym dā l 'ā:kr. — so'fi, di lqi d e'kri:r. — 'ekri, 'pəl. — syr 'kwa esk il e'kri, 'ʒam. — il e'kri syr lə pa'pje. — a'se. e'sqi ta 'plym. avək 'kwa l esqi 'ty? — ʒ esqi ma 'plym avək l esqi'plym.

vwa'la ki va 'bjē. vu save trə 'bjē tu 'sa, mēt'nā.

10 ('dis). — lə ka'je

bō:'zur, mez ā:'fā. o'zur'dqi nuz alō par'le dy
'kaje.

vwa'la ō ka'je. kəm vu vwa'je, lə ka'je ɛ fɛ ā
pa'pje. 'sa, s ɛ la ku'vɛr'tyr; vu vwa'je, ɛl ɛ 'bryn.
le 'fœj də pa'pje sō dā la ku'vɛr'tyr; ɛl nə sō pa
'bryn, ɛl sō 'blā:f. ,

ōn e'kri dā l ka'je. ō n ekri 'pa syr la
ku'vɛr'tyr; ōn e'kri syr le fœj 'blā:f. lez ā:'fā
ekri:v lœr 'nō dā lœr ka'je.

'jak ā:'fā a ō ka'je. 'tu lez ā:'fā ō de ka'je.
jak ā:'fā a o:si ō 'krējō, ō 'pœrtœ'plym, avɛk yn
'plym, ōn ā:kri'e avɛk də l 'ā:kr. l ā:'fā ekri dā
sō ka'je, avɛk sō krējō, u avɛk sa 'plym e d l 'ā:kr.

ʒə sqi kō:'tā:t kā lez ā:'fā ekri:v 'bjē. mēt'nā s
st a'se, vu pu've vuz ā:na'le. 'adjø; a d'mē.

11 ('ō:z). — lez e'le:v

vu vwa'la, mez ā:'fā, bō:'zur; nuz alō a'prā:drø
kelkə'ʒo:z də 'plys o'zur'dqi.

røgar'dō o'tur də 'nu. nu 'səm dāz yn 'fā:br. dā
sɛt 'fā:br i j a dez ā:'fā e yn 'dam. la 'dam ɛ la
mɛ'trɛs dez ā:'fā. lez ā:'fā sō lez e'le:v də la
'dam. s ɛ 'mwa ki sqi la mɛ'trɛs. 'vu, vuz st
mez e'le:v.

‘zɑ:k, ty ɛz ɔ̃n eˈlɛ:v. ‘mɑ:gəˈrit, ɛskə ty ɛ la mɛˈtrɛs? — ‘nɔ̃, zə sɥiz yn eˈlɛ:v. — ɛskə ˈzɑ̃ st ɔ̃n eˈlɛ:v? — ‘wi, ˈzɑ̃ st ɔ̃n eˈlɛ:v.

‘zɑ:n, mɑ:gəˈrit, mɑˈri e sɔˈfi sɔ̃ de ˈfi:j. ˈzɑ̃, ˈpjɛ:r, ˈzɑ:k e ˈpɔ:l sɔ̃ de ˈgɑ:rsɔ̃. ɛskə ty ɛz yn ˈfi:j, ˈpjɛ:r? — ‘nɔ̃, zə sɥiz ɔ̃ ˈgɑ:rsɔ̃. — dəˈmɑ̃:d a mɑ:gəˈrit sə k ɛl ˈɛ, ˈpɔ:l. — ˈkɛskə ty ˈɛ, mɑ:gəˈrit? — zə sɥiz yn ˈfi:j. — ˈkɛskə zə ˈsqi, ˈmwa? — ˈtwa, ty ɛ la ˈmɛtrɛs.

12 (ˈdu:z). — le ˈmœbl

bɔ̃ˈzʊ:r, mɑˈri, bɔ̃ˈzʊ:r, ˈzɑ̃; ˈbɔ̃ˈzʊ:r ˈtu:s. ɛskə sa va ˈbjɛ ɔzʊrˈdʊi? aswaje ˈvu; nuz alɔ̃ parˈle de ˈʃo:z ki sɔ̃t ɔ:tʊ:r də ˈnu.

rəˈgɑ:rdɛ ˈmwa. zə sɥiz aˈsi:z. vu vwaˈje, zə sqi aˈsi:z syr yn ˈʃɛ:z. dɑ̃ la ˈʃɑ̃ˈbrɛ, la mɛˈtrɛs st aˈsi:z syr yn ˈʃɛ:z. twa ɔˈsi, mɑ:gəˈrit, ty ɛz aˈsi:z syr yn ˈʃɛ:z, dəvɑ̃ la ˈtabl. sɔˈfi ɔˈsi st aˈsi:z dəvɑ̃ la ˈtablə, syr yn ˈʃɛ:z. ˈzɑ:n e mɑˈri ɔˈsi sɔ̃ syr de ˈʃɛ:z. le ˈkat pɛtɪt ˈfi:j sɔ̃t aˈsi:z syr de ˈʃɛ:z, dəvɑ̃ la ˈtabl.

ɛskə ˈzɑ̃ st aˈsi syr yn ˈʃɛ:z? ‘nɔ̃, il st aˈsi syr ɔ̃ ˈbɑ̃. e ˈpjɛ:r? ˈpjɛ:r ɔˈsi st aˈsi syr ɔ̃ ˈbɑ̃, dəvɑ̃t ɔ̃ pyˈpitɾ. ˈpɔ:l e ˈzɑ:k ɔˈsi. le ˈkat pɛti ɡɑ:rsɔ̃ sɔ̃t aˈsi syr de ˈbɑ̃, dəˈvɑ̃ de pyˈpitɾ.

s ɛ syr la ˈtablə kə le ˈfi:j mɛt lœr kaˈje, lœr ˈɑ̃ˈkrɛ, lœr ˈplym e lœr krɛˈʃɔ̃. s ɛ dvɑ̃ la ˈtablə k

el 'liz e k elz e'kri:v. el 'liz dā de 'li:v e e'kri:v
dā de ka'je.

ʒə sɥi kō:tūt kā lez e'le:v sō 'sa:ʒ e travaj 'bjē.

13 ('trɛ:z). — lə 'tablo 'nwaɪ

oʒur'dɥi, margə'rit va e'kri:v syr lə ta'blo. sa
s a'pɛl œ 'tablo, 'sa. lə ta'blo ɛ 'nwaɪ kəm l 'ā:kr.

ō n ekri 'pa syr lə 'tablo 'nwaɪ avɛk də l 'ā:kr;
ōn e'kri avɛk də la 'krɛ. la 'krɛ ɛ 'blā:f. 'kɛski st
ā:kər 'blā, ma'ri? — lə 'papje ɛ 'blā. — 'wi, ty a
rɛ:zō; lə pa'pje ɛ 'blā kəm la 'krɛ, e l 'ā:kr ɛ 'nwaɪ
kəm lə ta'blo.

margə'rit, 'prū la 'krɛ, e ekri tō 'nō syr lə ta'blo.
fɛ 'bjɛn atā:sjō. 'bjē: va t a'swaɪ a ta 'plas.

a 'twa, sɔ'fi. 'lɛv twa, 'va o ta'blo. 'prū l
e'pō:ʒ, e e'fas sɛ kə margə'rit a e'kri. efas bjē 'tu.
e'kri mō 'nō. 'bjē; e'fas avɛk l e'pō:ʒ.

14 (ka'tɔrz). — la 'kla:s

la 'ʃā:br u nu 'sɔm s apɛl yn 'kla:s. rɛʒar'dō le
'ʃɔ:z ki sō dā la 'kla:s.

'dabɔ:r, i j a la 'pɔrtə, pur ā:'tre. kāt ō 'vø
ā:'tre, ōn 'u:vɔ la 'pɔrt, ōn 'ā:tr; 'pɥi ō 'fɛrm la
'pɔrt, e ō s a'swa syr yn 'ʃɛ:z u syr œ 'bā, dɔvā
la 'tabl u l py'pitr.

rəgar'de o:tur də 'vu. i j a kat 'myr o:tur də
la 'fā:br. syr le 'myr i j a de 'kart.

dā s myr 'la, i j a yn fə'nə:tr. la f'nə:tr et
u'vərt.

ā'ba, i j a ǣ 'plā:fe. nu 'marfō syr lə plā:fe.
le 'fɛ:z e la 'tablə sō syr lə plā:fe. lə plā:fe ɛ fɛ
ā 'plā:f. le 'plā:f sō fɛt ā 'bwa.

la'ho, vuz ave l 'plafō. lə plafō ɛ 'blā.

'kō:trə s myr 'la, i j a yn ar'mwa:r. 'u:v:rə la
'pɔrt də l ar'mwa:r, 'gā. 'kɛsk i j a 'la? — i j a
de 'liv:rə, de ka'je, dez ā:kri'e, de 'kart.

e vwala l 'pwail, kō:trə s myr 'la. lə 'pwail ɛ
'nwa:r.

mēt'nā, vu save le 'nō də 'tut le 'fo:z ki sō dā
la 'kla:s.

15 ('kɛ:z). — lə 'kɔ:r

nuz alō 'fɛ:r də la zimnas'tik.

muvmā d la 'tɛ:t. 'plie l 'ku ān a'vā e ān
a'rjɛ:r; 'ǣ, ān a'vā; 'dø, ān a'rjɛ:r; 'ǣ, 'dø. 'bjɛ. —
'mɛt'nā, də 'ko:te; 'ǣ, syr l epol 'go:f; 'dø, syr l
epol 'drwat. a'se. — 'turne la 'tɛ:t a 'drwat e a
'go:f; 'go:f, 'drwat, 'go:f, 'drwat. a'se. təne la tɛt
'drwat.

muvmā de 'bra. 'plie le 'bra kō:trə lez e'poil,
'pqi alō:ze 'le, də ko:te, odsy d la 'tɛ:t e ān a'vā;
'ǣ, 'dø, 'trwa, 'kat, 'sɛ:k, 'sis, 'sɛt, 'qit, 'nɔ:f, 'dis.

a'se. — ləve le 'bra d ko'te, 'sã le pli'e. nə 'fərme
pa le 'mẽ; təne le 'dwa 'bjɛn alɔ:'ze. 'œ, 'dø.

muvmã dy 'kə:r. le 'mẽ syr le 'hã:f. plie l 'kə:r
ãn a'vũ e ãn a'rjɛ:r; 'œ, ãn a'vũ; 'dø, lə kər 'drwa;
'trwa, ãn a'rjɛ:r; 'kat, lə kər 'drwa. 'bɔ. — a'lɔ:'ze
le 'bra, e 'plie d ko'te; 'œ, 'dø, 'trwa, 'katr.

muvmã de 'zã:b. ləve le 'zã:b ãn a'rjɛ:r, ã 'pliã
le z'nu; 'œ, lve la zã:b 'go:f; 'dø, mɛte l 'pje par
'tɛ:r; 'trwa, lve la zã:b 'drwat; 'kat, mɛte l 'pje par
'tɛ:r. — ləve le 'zã:b ãn a'vũ, ã le pli'ã, e alɔ:'ze
le 'pje; zãb 'go:f, 'œ, 'dø, 'trwa, 'katr; zãb 'drwat,
'sɛ:k, 'sis, 'sɛt, 'qit.

muvmã də 'tu l 'kə:r. le 'mẽ syr le 'hã:f. 'œ,
ləve 'vu syr la 'pwɛ:t de 'pje; 'dø, 'flɛ:fise syr le
z'nu; 'trwa, rəlvə 'vu syr la pwɛ:t de 'pje; 'kat, mɛte
le ta'lɔ a 'tɛ:r. syr la 'pwɛ:t! 'flɛ:fɪ'se! rəl'və! a 'tɛ:r.

s st a'se. la l'sɔ ɛ fi'ni.

16 ('sɛ:z). — la fi'gyr

la fi'gyr ɛ lə d'vũ d la 'tɛ:t.

lez 'jø sɔ dũ la fi'gyr. z e 'døz jø; vwa'si mɔn
œj 'drwa, e vwa'si mɔn œj 'go:f. z e lez jø 'blø.
z e œn 'œj də fak ko'te dy 'ne. vwasi l 'ne; il st
o 'miljø d la fi'gyr.

la 'buf ɛ su l 'ne. la 'lũ:g ɛ dũ la 'buf.

z e 'døz ɔ'rɛ:j, yn ɔ'rɛ:j də fak ko'te d la fi'gyr.

zə r'gard e zə 'vwa avək mez 'jə; z e'kut e z
ā:tū avək mez ə'rej; zə 'sū avək mō 'ne; zə 'mā:z
avək ma 'buʃ; zə 'gut avək ma 'lū:q.

o:d'sy d la fi'gyr sō le 'fʋø. le 'fʋø sō syr la
'tɛ:t. z e le fʋø 'blō. 'twa, ma'ri, ty a le fʋø 'brœ,
e 'zū a le fʋø 'nwa:r. sɔ'fi a le fʋø 'blō kəm 'mwa.

17 (dis'set). — yn lə'sō

nu 'sɔm ā 'klɔ:s. ʃak ā:fū ɛt a sa 'plas.

la 'portə s 'u:vɾ. la 'mɛtrɛs 'ā:tr. ɛl rə'fɛrm
la 'pɔrt.

lez ā:fū sɔ lɛv 'tu:s kūt i 'vwa:j la mɛ'trɛs
ā:'trɛ. i 'di:z, «'bō:zɔ:r, madmwa'zɛl». — la mɛtrɛs
'di, «'bō:zɔ:r, mez ā:fū». — lez ā:fū s a'swa:j.

la mɛ'trɛs tra'vɛrs la 'ʃā:br. ɛl s a'swa syr sa
'ʃɛ:z, ā'fas dez ā:fū. lez ā:fū la r'gard; iz e'kut
sɔ k ɛl va 'dir.

la mɛ'trɛs prā œ 'li:vɾ. ɛl 'tjɛ lə 'li:vɾ avək sa
mɛ 'go:ʃ, e ɛl l 'u:vɾ avək sa mɛ 'drwat.

ɛl a'pɛl yn pɛtit 'fi:j, e ɛl lɔi 'di dɔ s lə've; ɛl
lɔi 'di, «ma'ri, 'lɛv twa».

la mɛ'trɛs lɔi 'di d rɛsi'tɛ sa l'sō; ɛl 'di «'rɛsit
ta l'sō». — ma'ri rɛ'sit; ɛl rɛsit 'bjɛ, la mɛ'trɛs ɛ
kō:tūt; ɛl lɔi 'di, «s ɛ 'bjɛ, ma'ri, ty a 'bjɛn a'pri,
ty sɛ 'bjɛ ta l'sō, zə sɔi kō:tūt dɔ 'twa».

aprɛ 'sa la mɛ'trɛs a'pɛl yn 'ɔ:trɛ pɛtit 'fi:j, 'pɔi

œ pti gar'sō. ĵak e'leiv re'sit. i j ān 'a ki sav
'bjē; i j ān a o'si ki sav 'mal, i s 'trō:p ā resi'tā;
la mē'tres le fē 'repe'te.

mēt'nā lez ā'fā ō fi'ni d resi'te. la mē'tres
lœr 'di, « prœne vo 'li:vr ». — lez ā'fā prœn lœr
'li:vr, i lez 'u:vr, e i 'li:z l œ aprē l 'otr. kāt i s
'trō:p, la mē'tres le 'kœri:z. el lœr es'plik sœ k i n
kō:prœn 'pa.

kāt iz ō fi'ni, el lœr 'di s k i dwa:v a'prā:drœ
pur dœ'mē.

'pqi el 'di, « s st a'se pur oĵur'dqi; 'fœrme vo
'li:vr ». — lez ā'fā fœrm lœr 'li:vr e le 'mēt syr
la 'tabl.

la mē'tres 'di, « lœve vu 'tuz e ale vuz 'ā ». —
lez ā'fā s 'le:v; i diz « o r'vwær » a la mē'tres; pqi
i s ā:vō.

lœ prœmjœr ā'fā 'u:vrœ la 'pœrt, 'tu lez ā'fā 'sœrt
lœ dœr'nje fœrm la 'pœrt.

la l'sō ē fi'ni.

18 (di'zqit). — yn ba'tœj a l e'kœl

'marge'rit st yn pœtit 'fi:j ki aprā 'bjē a l e'kœl,
e la mē'tres ē su'vā 'trœ: kō:tāt 'd el, pask el
kō:prā 'bjē e resit 'bjē se l'sō. me su'vā o'si el
'fē de be'tiz, e el fē 'fœr de be'tiz oz 'otrœ
pœtit 'fi:j.

ma'ri, so'fi e eliza'bet sō lez a'mi d marge'rit;
elz ɛ:m 'bo:ku marge'rit, el fō 'tu s k el 'fɛ e 'tu s
k el lœr di d 'fɛ:r.

'œ zø:di apre'mi'di, ma'ri di a se 'trwaz a'mi,
« z e ubli'e œ ka'je a l e'køl, zø vɛ a'le l fɛr'fe;
vule 'vu vnir avɛk 'mwa? » — « zø n se 'pa, » repō
eliza'bet. — « 'mwa z 'se, » di marge'rit; « nuz alō
v'nir tut le 'trwa avɛk 'twa; sa sra 'trɛz amy:'zã
d ale a l e'køl kũ le mɛ'trɛs nœ sō pa 'la. » —
« wi, 'wi, » di so'fi; « sa sra 'trɛz amy:'zã; a'lō tut
le 'katr. »

e tut le 'katr el s ã:vō a l e'køl. 'mari 'u:vœ
la 'pœrt, elz ã:trœ 'tut. 'mari 'fɛrʃ sō ka'je, e el lœ
'prã. 'pqi le kat pœtit 'fi:j sœ 'mɛt a rgarde la 'klœ:s.
da'bœr el parlœ 'ba, pask el 'sɔ:v k el sōt a l e'køl;
me bjɛ:'to elz ubli 'sa, el kœ'mã:s a parle 'ho, el 'ri,
el 'fã:t; ã:'fɛ el sœ 'mɛt a ku'rir, a u'vrir le py'pitr,
a 'marʃe syr le 'bũ, a s a'swar syr la 'tabl. el truv
sa 'trɛz amy:'zã.

« a'se, » di marge'rit; « nu sœm a l e'køl, i fo
'trava'je. s ɛ 'mwa la mɛ'trɛs, vuz ɛt lez e'lɛ:v.
aswaje vu 'tut, syr le 'fɛ:z, o:tur dœ la 'tabl. » —
lez 'œ:trœ fō s k el 'di, da'bœr pask el tru:v 'sa
amy:'zã, e'pqi pask el fō tu'gʊ:r sœ kœ 'margœrit 'di.

marge'rit kœ'mã:s: « lɛv twa, eliza'bet, e 'di s
kœ ty 'fɛ. » — « zø m 'lɛ:v, » di eliza'bet, ã sœ l'vũ

e ã 'rjã. — «'læv twa, sɔ'fi.» — sɔfi s 'læv, me ã s lɔ'vã, el 'prũ œ krɛ'jɔ, e el 'pik eliza'bst o 'bra. «'mɛfãt!» 'di eliza'bst, e avɛk sa 'mɛ el dɔn œ 'ku a sɔ'fi. «mɛfãt 'fi:j!» di margɔ'rit, «'kɛskɔ vu fɛt 'la?» — e avɛk lɔ ka'je k el a dũ sa 'mɛ, el 'dɔn de 'grũ ku o 'dø ptit 'fi:j. a'lɔr eliza'bst e sɔ'fi u'bli k s ɛ 'margɔ'rit la 'mɛtrɛs, e el re'pɔ:d ã lqi dɔnã de 'ku o'si. 'ma:ri o'si s mɛ a le 'tape tut le 'trwa.

'bjɛ:to i j a yn 'grũ:d ba'tu:j. margɔ'rit 'tap avɛk sɔ ka'je, sɔ'fi avɛk lɔ krɛ'jɔ; eliza'bst dɔn de 'ku avɛk œ 'li:vɾ; ma:'ri ʒɛt oz 'ɔtrɔ de pɔrtɔ'plym, de krɛ'jɔ, de mɔrso d 'gɔm.

'paf! vwala la 'karaf d 'o ki ɛ 'rũ:vɛr'se. el ɛ 'kɔ:se; l o 'ku:l syr la 'tabl e syr lɔ plã:'ʃe. «a'se, a'se!» di ma:'ri; «'kɛskɔ la mɛ'trɛs va 'dir?» — me lez 'ɔtrɔ n ekut 'pa, el sɔ 'bat tu'ʒu:r. 'ũ:fɛ sɔ'fi, ki ãn a a'se, va s ka'ʃe dɛrʒɛ:r lɔ 'tablo 'nwa:r. eliza'bst e margɔ'rit sɔ 'bat tu'ʒu:r; ma:'ri le r'gard ã kri'ã.

'tuta'ku, ma:'ri ki ɛ prɛ d la 'pɔrt ãtũ mar'ʃe. la 'pɔrtɔ s 'u:vɾ; s ɛ la mɛ'trɛs!

margɔ'rit e eliza'bst sɔ 'si ɔkype a s 'batrɔ, k el nɔ la vwaj 'pa. eliza'bst 'læv lɔ bra 'drwa pur done œ 'grũ 'ku a margɔ'rit; me la mɛ'trɛs ɛ 'la, avɛk sa mɛ 'go:f el 'prũ eliza'bst par lɔ 'bra, e el

'mε la mē 'drwat syr l e'poil dε marge'rit. le 'dø
ptit 'fi:j lε:v lez 'jø; s ε la mε'trεs!!

la ba'ta:j ε fi'ni. zε 'krwa k le 'kat pεtit 'fi:j n
δ 'ply ā'vi d sε 'batr a l e'køl.

a la me:'zō

19 (diz'noef). — la me:'zō dez ā'fā

'mētnā, me fεrz ā'fā, nuz alō 'lε:sε l e'køl ō
'pø. nuz alō a'le a la 'me:zō u d'mœr 'dø dez
ā'fā k nu kōnε'sō, sō'fi e sō pti 'frεr 'pjεr. vu
le kōnε:sε 'bjē tu le 'dø, nεs'pa? εskø vu sre 'kō:tā
d kō'nε:tr o'si la 'me:zō u i d'mœr avεk lœr 'pεr
e lœr 'mε:r?

s st yn pε'tit me:zō 'blā:f, prε d l e'køl. 'o:fεt,
nu puvō la 'vwær dε l e'køl. vō'ne i'si, a la f'nε:tr.
'zā, 'u:vρε la f'nε:tr. tē'ne, rεgar'dε dε s kōite 'la,
a 'go:f; vu puvε 'vwær la pti me:'zō. 'tjē, marge'rit,
εskø ty 'vwa la me:'zō? e 'twa, εskø ty la 'vwa,
'zæn? — εskø s ε la me:zō 'vεrt, la'ba? — me 'nō,
'pa la me:zō 'vεrt; la me:zō 'blā:f, kōm la 'krε e l
pa'pje. — 'a wi, zε 'vwa; avεk ō zar'dē par dε'vā.
i n ε 'pa grā, lε zar'dē! — 'nō, i n ε pa 'grā, me
il ε 'trε: zō'li. la me:'zō n ε pa 'grā:d nō'ply.
'lwiz, di a 'pøl dε rgar'dε d sε kōite 'la o'si; pa a
'drwat, 'nō, a 'go:f.

'bjě. vuz ave tuis 'vy la me:zō e l gar'dě? a'lōir,
'gyl, rō'fērm la f'nē:tr. a'le a vo 'plas e aswaje 'vu.

20 (vē). — lez ā:fā dā lōer 'fā:br

nuz alō ā:tre dā la 'fā:brē dē sō'fi e d 'pjēr.

il ē siz 'œ:r dy ma'tě, le 'døz ā:fā n sō 'paz ā:kōr
lō'vė. me l pēti 'pjēr sm 'bjě s lōve l ma'tě, il ē
'tuzur lōve l prēmje. s ē 'trē: bjě, 'sa, s et yn
'grā:d kali'te; me 'pjēr a o'si ō de'fo; i n ekut 'pa
tu'zur sē k ō lqi 'di; e 'kāt il e'kut, su'vā il u'bli
s k ō lqi a 'di. 'oifet, vu l kōns:se o'si bjě k 'mwa;
vu sa'vė kōm il ubli su'vā s kō vu lqi 'dit u s kō
z lqi 'di. il et e'turdi, s ē 'la sō de'fo.

sō'fi, 'el, ē ply 'grā:d kē sō pti 'frēr. 'pjēr a
soelmā 'qit ā, sa 'soer ān a 'dis. sō'fi et yn 'bōn
petit 'fi:j; me el a 'o'si ō de'fo; el n sm 'pa a sē
lve l ma'tě, el 'tru:v kē s n ē 'pa amy:zā dy'tu. el
ē 'pars'sō:z pur sē l'vė. me el a o'si yn kali'te kē
'pjēr n a 'pa; el n ē 'pa eturdi dy'tu, el fē atā:sjō
a s k ō lqi 'di, e el sē ra'pēl 'praskē tu'zur.

'ā:fě, sō'fi e 'pjēr sō dez ā:fā trē zā'ti. nu lez
simō 'bjě tu le 'dø, nu 'tuis, nēs'pa?

21 (vē:te'ō). — lē l'vė dez ā:fā

'tu le ma'tě, la 'mēr dē sō'fi e d 'pjēr vjě lez
a'ple pur le 'revs'je e le fēr lō'vė.

il ε 'si:z œr e d'mi. lez ā:fā sō dā lœr 'li.

ōn ā:tā mar'ʃe prē d la 'pœrt. s ε la 'mœr ki
'vjē le revē'je. el 'u:vœ la 'pœrt e el 'ā:tr.

me l pœti 'pjær ε 'dœ:ga revē'je. i s lœv 'vit, i
'sœt aba dy 'li. «'bō:zœr mǎ'mǎ!» — i 'vjē pur dir
bō:zœr a sa 'mœr, i lqi sœt o 'ku e il l ā:'bras syr
le dœ 'zu. «ty 'vwa, mǎ'mǎ, zœ sqi l've. kœm'sa
z œre l 'tā pur ale a l e'kœl». — «'o: 'wi, ty a 'bjē
l tā, mō gar'sō; l e'kœl et a qit 'œr, ty a 'yn œr
e d'mi, s ε 'bjēn a'se. 'sœlmā, 'fē atā:'sjō a s kœ
ty 'fē, sū:'sa ty va 'pœrdœ dy 'tā». — «'o: 'nō,
mǎ'mǎ, zœ n vœ 'pa pœrd dœ 'tā; zœ vœ fœr 'bjēn
atā:'sjō». — «'alabœ'nœr. e 'twa, sœ'fi, eskœ ty 'dœr?»

sœ'fi n dœr 'pa, me el œmrē 'bjē dœr'mir; el
'u:vœ lez 'jœ, e el le 'fœrm; el le 'ruvr, el le r'fœrm
ā:kœr. «'alō, sœ'fi», di la 'mœr, «revēj 'twa, il ε
'tā d tœ l've». — sœfi 'ruvrœ lez 'jœ ā:kœr yn 'fwa.
«'o: mǎ'mǎ, lœs mwa dœr'mir ā:kœr œ 'pœ!» — «nō
'nō, il ε 'prœskœ sœt 'œr. alō 'vit, grād 'parē'sœ:z,
revēj 'twa. ty n m a 'pa ā:kœr ā:bra'se!» — «'o:
s n ε 'pa amy:'zā d sœ revē'je», di sœ'fi ā 'ba:jā.
el sœ 'lœiv œ 'pœ, el sœ 'frœt lez 'jœ. sa 'mœr l
ā:'bras syr lœ 'frō. «'alō, ma 'fi:j, 'lœv twa 'vit; i
va 'œ:trœ sœt 'œr». — sœ'fi ba:j ā:kœr, etā le 'bra;
'ā:fē el fē œ 'grāt e'fœr, e 'sœt ā:ba dy 'li. la
vwala l've.

22 (vēt'dø). — lez ā:fā s a'bij

le dōz ā:fā sō l'vē, me s n ε 'pa a'se; i 'fo k i s a'bij. kōm la 'mēr se 'bjē kō pje:ro et etur'di, el 'raste dā la 'fā:brō pādā k i s a'bij, e el lqi 'di s k i fo k i 'fas; el lqi 'di, «alō 'pje:r, ty ε l'vē d bōn 'ær, mēt'nā, a'bij twa 'vit, nō pēr 'pa tō 'tā. kēs kō ty 'fē?» — «mā'mā, zō sqi ā:trē dō 'mestrē me 'ba.» — «'wi, me r'gard: o pje 'go:f ty a mi tō 'ba a l ā:vēr.» — «'a wi, s ε 'vrē; zō vε lō r'metr a l ā:drwa. 'bō; 'mētnā zō vε m 'lave.» — «a'tā, da'bōr ty va 'mestrē te su'lje.» — «'wi māmā. sō'fi, vō ty m ε:de a la'se me su'lje? zō n pō 'pa l fēr tu 'sael.» — «a'tā yn mi'nyt kō z ε fi'ni,» di sō'fi ki et ā:trē d s abi'je; «ty pō t la'vē da'bōr, e 'pqi aprē 'sa zō sre 'prēt pur t ε:de.»

pādā s tū 'la la 'mēr a mi d l 'o dā la ky'vet dō 'pje:r. lō pti gar'sō 'vjē pur sō la'vē. «zō 'prā dy sa'vō pur me 'mē, nēs'pa māmā, me 'pa pur la fi'gyr?» — «'nō, 'jēr zō t e la'vē lez o'rē:j e l 'ku avēk dy sa'vō. 'prā sœl'mā l e'pō:z e lav 'twa a grūd 'o. 'bō; mēt'nā abij 'twa.»

'pje:r prā sez a'fēr e va s abi'je. me i s 'trō:p ā:kōr; i 'prā sa 'bluz o:ljo d sō pā:ta'lō, e i mē se 'zā:b dā le 'mā:f dō sa 'bluz. sa mēr l a'rst. «petit e'turdi, 'va! 'tjē, vwa'la tō pā:ta'lō. n ubli

‘pa d fǽ:ʒe d ʃə’miz, ty n va ‘pa ale a l e’kəl
avək ta ʃmiz də ‘nqi! a’tǽ: tǽ ‘kəl n ɛ pa trɛ
‘prɔpr, i fo l ‘fǽ:ʒe; ‘tjɛ, vwa’la ɔ̃ kəl ‘prɔpr. e
mɛt’nǽ, kɛskɛ ty va ‘fɛr?» — «ʒə m ǽ:ve ‘mɛt ma
‘bluz.» — «me ‘nǽ, ‘dabɔr tǽ ʒi’lɛ; ty n vø pa l
‘mɛtrɛ pardɛsy ta ‘bluz?» — «‘nǽ; me mǽ’mǽ, s s
‘si difi’sil də s raple tu ‘sa!» — «ty n ɛ pa ‘hɔ:tø,
ɔ̃ ‘gro ʒar’sǽ d qit ‘ǽ, də dir de ‘bɛtiz kəm’sa?» —
«‘sa j ɛ, mǽ’mǽ; mɛ vwa’la ‘prɛ; ʒə sqi ‘kɔ:tǽ d
avwar fi’ni, ‘ǽfɛ!»

‘mɛtnǽ la mɛr ‘parl a sǽ’fi. «e ‘twa, ma ‘fi:j, ɛ
ty ‘prɛt?» — «‘wi mǽmǽ, ʒ e ‘prɛskɛ fi’ni; ʒə n e
‘ply k ma ‘rɔb a ‘mɛtr.» — «‘alabɔ’nɔɛr; me di
‘mwa ɔ̃ ‘pø s kɛ ty a ‘fɛ.»

«da’bɔr ʒ e fǽ:ʒe d ʃə’miz; vwa ‘ty, ma ʃmiz
də ‘nqi ɛ ‘la syr la ‘ʃɛr. ‘pqi ʒ e mi me ‘ba, e ʒ
lez e ata’ʃe avək me ʒar’tjɛr. ʒ e ‘mi mǽ pǽ:ta’lǽ,
me dø ʒy’pǽ; mɛt’nǽ, ty ‘vwa, ʒə bu’tɔn lə kər’sa:ʒ
də ma ‘rɔb.» — «‘bjɛ, me ɛskɛ ty n t ɛ ‘pa la’ve?» —
«‘o: mǽ’mǽ! bjɛ ‘syr kɛ ʒ mɛ sqi la’ve; ɛskɛ ʒə n
sqi pa ‘prɔpr? ʒə m sqi ‘pɛpɛ o:’si, rɔ’gard me
‘ʃvø. ty ɛ ‘si ɔky’pɛ avək ‘pjɛr, kɛ ty n a pa d
‘tǽ pur ‘mwa!» — «e’bjɛ, ma ‘fi:j, ty ɛ ply ‘grǽ:d
kɛ tǽ ‘frɛr; ty pø ‘fɛr le ‘ʒoz tut ‘sɔɛl.

«vwa’la k il ɛ ‘sɛt ɔɛr ɔ̃ ‘kair; i ‘fo ale deʒɔɛ’ne.
sǽ’fi, ‘va ʃɛrʃe tǽ ‘psɛr; e ‘twa, ‘pjɛr, a’pɔrtɛ tǽ ‘sak

e te 'livr, kə ʒ 'vwaɪ si ty a 'tu s k i t 'fo: sũ'sa
ty va ublie kək'foɪz pur a'le a l e'kol.»

23 (vēt'trwa). — la 'fǣbrə dez ā'fǣ

pǣdǣ k lez ā'fǣ sōt a dezœ'ne, e pǣ'dǣ k i 'vǣ
a l e'kol, nuz alǣ ale 'vwaɪ œ pø loer 'fǣbr, u la
'bɔn vjē d ā'tre pur la 'fær.

s et yn a'se grūd 'fǣbr avæk 'dø: f'nætr, ki 'dɔn
syr lə ʒar'dē. i j a dǣ la 'fǣbrə 'tu le 'mœblə dǣ
lez ā'fǣ ɔ bə'zwē. da'bær dø 'li, œ 'tu pti pur
pjɛ'ro, œn 'otr œ pø ply 'grū pur sa 'sœɪr; le dø
'li sǣ 'kōtrə l 'myɪr, de dø ko'te d la 'pɔrt, ā'fas
de f'nætr; kūt ɔn ā'tr, lə 'li d sɔ'fi et a 'drwat, e
sə'lqi dy pti 'frɛɪr a 'goɪf.

kōtrə lə 'myɪr ki et a 'goɪf kūt ɔn ā'tr, i j a yn
'tablə də twa'let, ā'trə lə 'li d 'pjɛɪr e la f'nætr. s et
yn 'tabl ā 'bwa avæk yn 'plak ā 'marbr. də'sy i j
a 'dø ky'vɛt pur sə la've, œ pɔta'lo, yn a'sjɛt avæk
œ mɔr'so d savǣ d'dǣ, e dø 'vɛɪr avæk de brɔs a
'dǣ. le 'pɛɪ e le brɔs a 'fjvø sǣ dǣ l ti'rwaɪ, su la
'plak də 'marbr. oɪd'sy d la 'tablə də twa'let i j a
yn grūd 'glas, u lez ā'fǣ pœv 'vwaɪ si i sǣ 'pɔɔpɪ
e bjē pɛ'pɛ. par'tɛɪr, a ko'te d la twa'let, i j a œ
grū 'po, s ɛ pur 'vidɛ l o 'sal də la ky'vɛt, a'pɛɪ
k ɔ s ɛ la've. i j a o'si apɛɪ la twa'let dø kro'ʒɛ
pur akro'ʒɛ lez esqi'mē.

a ko'te d la twa'let, i j a o'si yn 'kōmōd, avēk
'kat ti'rwar: le dō ti'rwar d ā:ho sōt a sō'fi, paske
s st 'el ki ε la ply 'grā:d; le dōz 'otrē sōt a 'pjēr.

ā:fas dē la twa'let e d la kō'mōd, ā:trē l 'li d
sō'fi e l o:t fē'nē:tr, nu puvō 'vwar kek'foz kē lez
ā:fā em 'bo:ku: s ε l ar'mwar o gu'gu. sō'fi e
'pjēr ō ja'kōē yn 'plā:f dā sēt ar'mwar; e i j a o'si
yn 'plā:f pur la ptit 'sōer 'lwiz, ki 'kuf dāz yn
'otrē 'fā:br, avēk la 'bōn. la ptit 'sōer a 'bo:ku d
gu'gu, me el nē pō 'rjē gar'de, kōm di 'pjēr, el
'kōs tu, pask el ε 'trē: pō'tit.

la 'fā:brē dez ā:fā n lōer sēr 'pa soelmā d 'fā:br
a ku'fe; iz i a'prēn o'si lōer lē'sō, iz i 'fō lōer
dē'vwar. o'si i j a o'dsy d la kō'mōd kelkē 'plā:f
klu'e kōtrē l 'myr, syr le:kēl i j a dē 'li:vr.

si mēt'nā nu di:zō k i j a ā:kōr yn 'tabl e trwa
'fēz o mi'ljō d la 'fā:br, e ō pti 'pwal dā l 'kwē
prē d l ar'mwar o gu'gu, pur fēr dy 'fō ān i'vēr,
nuz avō fi'ni le 'mōeblē dē la ptit 'fā:br.

24 (vē:t'katr). — la 'bōn fē la 'fā:br

kū la 'bōn st ā:trē dā la 'fā:br, i fo bjē 'dir k
el n etē pa 'trē: bjēn ān 'ōdr. vuz ōrje dy 'vwar
lē li d 'pjēr par eg'zā:pl! 'tut etē pēl'mēl; ō 'dra
par'tēr, l 'otr a mwa'tje hōr dy 'li, lē travēr'sē o
'pje o:ljō d 'ē:tr a la 'tēt, la kuvēr'ty:r 'rule ā pa'ks

o miljə dy 'li! la fmiz də 'nqi k i vns d o'te ets
'pādy syr lə 'do:sje d yn 'fɛz.

la 'bən sə 'mɛ a de'fɛr lə 'li. el ra'ma:s lə 'dra
ki ɛ par'tɛr, el lə 'pɔrt a la f'nɛ:tr e el lə 'mɛ syr
lə ba'ro pur 'prā:drə l 'ɛr. el 'prā la kuver'tyr,
la de'rul, la 'pɔrt o:si a la f'nɛ:tr. el i pɔrt o'si l
o:trə 'dra. 'pqi el prā l travɛr'sɛ, lə s'ku, lə 'ba, e
l 'mɛ syr yn 'fɛz. pqi el rə'turn lə ma'tla. ā'sqit,
el kə'mā:s a rɛfɛr lə 'li. el 'prā l prəmje 'dra, el l
e'tā syr lə ma'tla, el 'rul lə travɛr'sɛ d'dā e l 'mɛ
a la tɛt dy 'li; el ā'fō:s lə 'ba dy 'dra su l ma'tla,
o 'pje. aprɛ 'sa, el 'mɛ l dɔ:zjɛm 'dra par də'sy,
ā'fō:s ā'kɔ:r lə 'ba su l ma'tla, 'mɛ la kuver'tyr
par də'sy, e rə'turn^u lə 'ho dy 'dra syr la kuver'tyr.
'pqi el 'bɔrd lə 'li ān ā'fō:sū le 'dra e la kuver'tyr
su l ma'tla, de dɔ ko'te. i fo ā'kɔ:r k el 'pli la
fmiz də 'nqi; ā'sqit el la 'mɛ su l travɛr'sɛ.

lə li d sɔ'fi n ets 'pa si ā de'zɔrdɔ kə səlqi d
'pjs:r. 'purtā i fo l 'fɛr də la mɛm ma'njs:r; sɛl'mā
la f'miz də la ptit 'fi:j ets 'de:za pli'e.

kā le dɔ 'li sɔ 'fɛ, la 'bən prā sɔ ba'ls e s 'mɛ
a bals'je la 'fā:br, 'pqi el vid l o 'sal e l ā'pɔrt,
e el ra'pɔrt də l o 'frɛ:f k el 'mɛ dā la ky'vɛt e l
pota'lo. — la ptit sɔ'fi avɛ lɛ'se ɔ 'vɛr a 'mwatje
plɛ 'd o syr la twa'lɛt, zə krwa 'bjɛ, figyre 'vu, k el a
ubli'e d sə brɔse le 'dā! el ɛ 'kɛkfwa etur'di, el o'si!

i n 'ræstə 'ply k a esqije 'l o ki a ete 'rū:vr'se
syr la twa'let, e a esqije la pu'sje:r syr le 'mœbl.
la 'bøn esqi 'tu sa avək œ 'tərʃɔ k el sœ'ku ā:sqit
par la f'nœ:tr.

'mētnā la 'fā:br e 'fst. sa a dy're apœ'pre yn
dœmi 'œ:r; me 'kœm sa a 'lœ:r ply ʒā'ti, mēt'nā k
'tut e bjē rā'ʒe!

la 'bøn s ā'va ā lē:sū la f'nœ:tr u'vœrt, pur kœ
la 'fā:brœ pren bjē l 'œ:r.

25 (vêt'sē:k). — lœ dezœ'ne

pūdā k la 'bøn st ā'trē d fœr la 'fā:br, lœ dœz
ā'fā, sœ'fi e 'pjœ:r, sō desā'dy dezœ'ne. la ptit
'sœ:r e 'de:ʒa dā la sal a mā'ʒe; s e la 'bøn ki l a
abi'je, pūdā k la 'mœ:r fœzə abi'je le dœz 'œ:tr. sœ'fi
a ete ʃœr'ʒe sō 'pœ:r; lœ vwa'la ki a'riv avək 'el, o
mœmā 'mœ:m u 'pjœ:r ā:tr o'si avək sō 'sak e œ
'li:vr; la 'mœ:r st avək 'lqi.

iz ɔ 'tœs bœn ape'ti; 'pjœ:ro syr'tu a 'trœ: fē.
'œrœzmā i j a d 'kwa mā'ʒe, e d kwa 'bwœr o'si.
da'bœr i j a dy 'pē: lœ 'pœ:r st ā'trē d ku'pe de
tar'tin, e d 'mœ:trœ dy 'bœ:r dœ'sy. pūdāstā:la la
'mœ:r vœrs a 'bwœr dā le 'tœs.

«mwa,» di pjœ:ro, «ʒ e 'trœ: fē! pa'pa, 'dœn
mwa 'vit 'dœ: tar'tin dœ 'pē e d 'bœ:r, avək œn 'œf.»

«œsk ɔ d'mā:d kœm'sa? a'tū yn mi'nyt, ty a l

‘tā, va; ʔ t dənra ‘bjē tu s k i t ‘fo. a’lō, də’mā:d
‘gū:timū s kə ty ‘vø.»

«pa’pa, stəplə, ‘dən mwa a mū:ʒe; ‘dø: tar’tin
e ōen ‘œf.»

«‘tjē, vwala yn tar’tin pur kəmā:’se. e’bjē, kək
ʔ ‘di?»

«‘mərsi, pa’pa.» — e pjē:’ro s mē a mū:ʒe.

sə’fi ɛ de:ʒa ā:trē d ‘mū:ʒe sa tar’tin. ɛl rə’gard
sə mū’mā. «’o:, lə ‘bō ka’fe! ɛskə ʒ ‘pø ān avwar
œ ‘pø?»

«’nō, ma ptit ‘fi:j; lə ka’fe ɛ pur le ‘grād pər’sən.
‘twa, ty ɔra tō ‘lɛ; il ɛ ‘bjē: fo, e r’gard kəm i j a
d la ‘krēm də’sy. — e ‘twa, papa, prū ty dy ‘te u
dy ka’fe?»

«ʒə prū:dre ‘bjē dy ‘te, sə ma’tē.»

«vø ‘ty k ʒ i mət dy ‘sykr?»

«’nō, pa d ‘sykr, me œ pø d ‘krēm, silte’plɛ. —
‘ase kəm’sa, mər’si. — e ‘twa, vø ty ōen ‘œf?»

«’wi, ʒə vø ‘bjē. fot i o:’si ā dōne ‘œ oz
ā:fā?»

«me ‘wi, i pœv ‘bjē avwar ōen ‘œf ja’kœ. — ty
n bwa ‘pu tō ‘lɛ, ‘pjɛr?»

«mū’mā, il ɛ ‘si fo k ʒə n ‘pø pa l ‘bwær. ɛskə
ʒ ‘pø l vər’sɛ dā la su’kup, pur lə rfrwa’di:r?»

«nō ‘nō, ty ‘rū:vərsɛs ‘tu! prūz ā œ ‘pø avk
ta ky’jɛr, i sra vit ‘frwa.»

«mez ã:fã,» di l pa'pa, «il ε 'qit œr mwē l 'kar; de'pɛ:ʃe 'vu: pli'e vo sɛr'vjst e ale vuz 'ã.»

lez ã:fã s sã l've, i 'prɛn lœr 'sak e lœr 'livr. «a'djɔ, mǎ'mǎ, a'djɔ, pa'pa; a'djɔ, ʒã'tij pɛtit 'soɛr,» dizt 'i ã lez ã:bra'sã l œ aprɛ l 'otr. e i s 'so:v ã ku'rǎ.

26 (vēt'sis). — lə r'tur də l e'kol

il ε mi'di; lez ã:fã vɔ rvœ'nir də l e'kol. la ptit 'soɛr st a la f'nɛ:tr, ɛl rɔ'gard; ɛl vudrɛ 'bjɛ k i r'vjɛn pur 'ʒwe avɛk 'ɛl.

«'ɑ:! vwala 'pjɛ:r ki 'vjɛ. mɛ 'kɔm i marʃ 'lǎ:tmǎ. il a la 'tɛ:t 'bɛ:sɛ. kɛsk il a 'dɔ? ʒɔ vɛ ale 'vwar.»

e ɛl 'kur a la 'pɔrt. mɛ 'pjɛ:r nɔ fɛ 'pa atǎ:sjɔ a 'ɛl ǎn ã:trǎ. i va tu 'drwa a sa 'mɛ:r.

«'kɛskɔ ty a 'dɔ, mǎ gar'sɔ,» di la 'mɛ:r. «ty a lez jɔ 'ru:ʒ, ty a 'plœ:rɛ. ty a etɛ 'grɔ:de a l e'kol?»

«'wi mǎmǎ,» di 'pjɛ:r ã ploɛrni'fã; «'m, 'm, 'm; ʒ e etɛ 'grɔ:de, 'm, 'm; la mɛ'trɛs n ε 'pa kɔ:tǎ:t də mɔn adi'sjɔ, 'm, 'm!»

«'ɑ:, s ε 'sa. ty vwa 'bjɛ! ʒɔ t avɛ 'bjɛ di 'jɛ:r, k ɛl sɛrɛ 'mal fɛt. ty n fɛzɛ 'pa atǎ:sjɔ, ty lɛv la 'tɛ:t, ty parlɛ 'tu l tǎ avɛk 'lwiz!»

«mɛ ɛl etɛ si 'lɔ:g, sɛt adi'sjɔ, si ã:bɛ:tǎ:t! e 'mɛtnǎ i fo kɔ ʒ la r'fas; sa sra si 'lɔ!»

«ty n ε pa hõ:tø? si ty 'fε atã:sjõ, ty ãn
'a pur 'dis u 'duz mi'nyt. 'alõ, mε twa 'vit o
tra'vaj.»

'pjε:r sε mε a ko:'te d la 'mε:r, e i kō'mã:s:

2.395

4.677

3.870

«'sē:k e 'set fõ 'duz; e ze:'ro, sa fε 'duz; zε
'poz 'dø e zε r'tjē 'œ. 'noef e 'set fõ 'sε:z, e 'set
vēt'trwa, zε poz 'trwa....»

«petit e'turdi, 'va! e ta rtø'ny?»

«'a s ε 'vrε! sa fε 'œ d 'plys, sa fε vēt'katr; zε
poz 'katr e zε rtjē 'dø. 'dø e 'trwa....»

«'bõ:zur mã'mã,» di sō'fi ãn ã:'trã, «z e y yn
'bøn nõt ogur'dqi, zε sqi 'si kō:tã:t. ã:bras 'mwa,
petit 'lwiz.»

«'a: tε vwa'la, sōfi,» di 'pjε:r; «se 'ty, st aprε-
mi'di nuz alõ sōr'tir avεk 'jarl.»

«'vwøjõ, 'pjε:r,» di la mã'mã, «økyp 'twa d tøn
adi'sjõ. ty va ã:'kō:r avwar yn mōvez 'nõt.»

«'a k s εt ã:'bε:tã, sez adi'sjõ! 'dø e 'trwa 'sē:k,
e 'sis 'õ:z, e 'qit diz'noef; zε poz 'noef e zε rtjē 'œ;
'œ e 'dø 'trwa, e 'kat 'set, e 'trwa 'dis. 'a:!

10.942

'di:mil 'noesã karãt'dø. 'vwala, 'sa j ε: 'di:mil 'noesã
karãt'dø. 'ã:fē s ε fi'ni.»

27 (vēt'set). — lə di'ne

pādū k 'pjær fē sōn adi'sjō, so'fi a eide la 'k
a 'mstrə la 'tabl. el a 'pri la 'nap, el l a 'miz
la 'tabl, e el a kōmā'se a 'mstrə lez a'sjet dē
me la 'bōn a'riv. «me 'nō, so'fi, ty a mi la 'n
tu d tra'ver! a'tū; 'la, i fo la r'mstrə 'drwat.
mēt'nū lez a'sjet, e l 'rest.»

la mū'mū 'o:si vjē 'vwar si tut e 'prē.
rə'gard la 'tabl. «a vu 'dø, vuz ave ubli'e
'ver! ō n pura pa 'bwar. so'fi, mē ē 'ver d
jak a'sjet. 'la, sa j 'e; ty pø a'ple tō pa'pa
lez 'otr.»

so'fi 'kur le fēr'fe. «pa'pa, 'pjær, vāne 'vit,
di'ne e 'prē; 'vjē, ptit 'sær, vjē 'vit! eskə ty
pa 'fē?»

iz ariv 'tus, 'pjærō l prēmje, ā 'kurā, pu
'pær e 'lwiz. kūt i sōt a'si, lə 'pær di a so'fi
fēr la pri'er.

la 'mær a 'de:ga servi la 'sup. 'pjærō, ki a tu
'fē, prū sa ky'jær e s mē a mū'ze sa 'sup;
i fē yn gri'mas. «'o: k el e 'fōd! zə m sūi 'br
la 'lū:g!»

«vwa'la s kə s 'e k dē n pa 'fær atū:sjō.
ē'pø, ubjē 'suf. si ty 'suf. . . alō 'bō! 'o: la
'sal! vwa'la 'lwiz ki a 'rū:ver'se tut sōn a'sjet

ma 'nap! yn 'bəl nap 'prəpr! e sa sər'vjst, e sa 'rəb ɛ tut 'trū:pe! 'o: la 'sal!»

kā la 'sup ɛ fi'ni, la 'mɛr prū l grā ku'to pur deku'pe la 'vjūd. «sə'fi, ʒə vɛ sər'vir la ptit 'soer, e ty lqi ku'pra; ɛl ɛ trə 'ptit pur sə sər'vir d œ ku'to. — 'tjē, papa, 'sər twa. 'pəʊs le pəmdə'tɛr, vø: 'ty. — 'bjē sə'fi; mēt'nā dən la fur'ʃet a 'lwiz; me 'pa dā la mē 'go:f, vwə'jō, dā la mē 'drwat.»

«mā'mā,» di pjɛr, «dən 'mwa ... 'nō, 'vø ty m də'ne a 'bwair; œ pø d 'bjɛr, stə'plɛ.»

«a'tū yn mi'nyt, ty vwa 'bjē k pa'pa st ā'trē d debu'ʃe la bu'tɛj. — 'la; vɛrs lqi a 'bwair, pa'pa, sū'sa i rā:vɛr'srɛ.»

'pjɛr s ɛ mi a 'bwair; me il a'val də tra'vɛr, i s e'trā:gl, e i kə'mā:s a tu'se, «'ʔœhhə 'ʔœh!» — sō 'pɛr lqi 'tap dā l 'do. «a'lō, s ɛ fi'ni; esqi tez 'jō; tō ne 'ku:l, 'muf twa. — mēt'nā rə'vjē t a'swar; 'mā:ʒ œ pø d 'pē, me 'ma:f lœ 'bjē, sū'sa ty va ā:kər tu'se.»

«'o: lœ bəl 'pəm, mā'mā,» di la ptit 'soer; «ɛskə ʒ 'pø ān avwar 'yn?»

«'wi ma ptit 'fi:j; ty a 'bjē mā:ʒe ta 'vjūd e te pəmdə'tɛr, ty ɔra yn 'bəl pəm. 'tjē — 'pa səl'la, ɛl n ɛ 'pa bjē 'myr; ā vwala yn 'bən, rə'gard kəm ɛl ɛ 'ru:ʒ e 'vɛrt. vø 'ty k sə'fi t l e'plyf?»

«'wi māmā, ʒə vø 'bjɛ; la 'po, s n ɛ pa 'bɔ
a mū:ʒe.»

«ebjɛ mēt'nā, si nuz avɔ 'tu:s fi'ni, nu puvɔ nu
lve d 'tabl e nuz āna'le.»

pətitz istwar

pronō:sja:sjɔ familjɛ:r lā:t

28. la 'fwar

a ty ʒame 'vy yn 'fwar?

i j ān a 'yn 'tu lez 'ā dā nət vi'la:ʒ. o 'mwa
d ʒy'jɛ, ɔ vwa 'vnir də 'tu le ko'te bo'ku d grā:d
vwa'tyr ki r'sā:bl a de va'gɔ d ʃəmēt'fɛ:r. də'dā
i j a de fa'mij də boe'mjɛ: elz i 'vi:v 'kəm dā de
me:'zɔ.

i vɔ 'tu:s syr la grā:d 'plas, e 'la i kōs'trɔiz
de 'barak u i 'mō:trə 'tut sɔrt də ʃo:z ky'rjɔ:z:
de 'bɛ:t fɛ'rɔs, de 'ʃjɛ sa'vā, dez 'om ki 'fɔ de
turdə'fors, stɛstɛ'ra. s e 'trɛ: droil də 'vwar tu 'sa.

œ 'ʒur, dāz yn 'fwar, ɔn ā:tā'dɛ œn 'om ki
kri'ɛ: «'ā:tre me:sjɔ 'ā:tre me:'dam! pur 'di: sū'tim,
'dɔ: su, vuz ale 'vwar œn ani'mal ɛs'trɔrdi'nɛ:r.
s ɛt œ 'ʃa, me s n ɛ 'pa œ 'ʃa; il a la 'tɛ:t d
œ 'ʃa, me s ɛ 'pa œ 'ʃa; il a lez 'jɔ d œ 'ʃa,

me s ε 'pa ðe 'fa; il a lez o'rej d ðe 'fa, me s ε
'pa ðe 'fa; il a l my'zo d ðe 'fa, me s ε 'pa ðe 'fa;
il a le 'dā d ðe 'fa, la 'buf d ðe 'fa, le 'grif d ðe
'fa, me s ε 'pa ðe 'fa; i r'sā:bl a ðe 'fa kōm 'dø:
gut 'd o, me s ε 'pa ðe 'fa. 'ki vø 'vwar sēt
ani'mal ky'rjə? 'di: sū'tim 'dø: su, me'sjə e 'dam!
'ātre sivu'plē, sa n 'kut kə 'di: sū'tim, 'dø: su
sœl'mā!»

ōn ā'trē pur 'vwar sē kə s e'tē: e save 'vu s k
ō vwa'jē? dēvi'ne ðe 'pø! s etet yn 'fat.

29. lez a'bej

lez abej rē'sā:bl o 'muſ, me elz ōt ōen egui'jō,
e el 'pik 'trē: fōr kāt el sōt ā kō'lēr; el nē pik
'pa kāt ō le 'lēs trā'kil. elz a'bit dāz yn es'pēs
dē me'zō k ōn a'pēl yn 'ryf. — lez a'bej sē r'poz
tu l i'vēr dā lōer 'ryf. me l e'te el tra'vaj 'bo:ku;
el 'vōl dē 'flōer ā 'flōer pur amā'se dy 'mjel, s
ε 'la lōer tra'vaj. lē 'mjel ε sy'kre e trē 'bō a
mā:'ge.

ðe 'zur lē pēr dē 'zyl lqi 'di, «zy'lo, n aprōf
'pa d la 'ryf, e 'syrtu n takin 'pa lez a'bej; ty
'se k el pik 'fōr.» «wi 'wi pa'pa, zē se 'bjē; i n
j a 'pa d dā:'ge.» — me zy'lo ε 'trēz etur'di; il
u'bli s kē pa'pa lqi a 'di, e i s ā'va zwe a la 'bal
prē d la 'ryf. 'tutaku, sa 'bal tōb ā 'plē syr la

'ryf. 'o: kəm lez a'bej sōt ā kə'lsr! le vwala ki
'sōrt də la 'ryf ā 'burdonā, e ki s 'zst syr 'zyl,
e ki s 'mst a l pi'ke.

lē 'poivṛē zy'lo n se 'ply u s fu're. i s 'mē a
ku'rīr vēr la me'zō ā 'kriā e ā 'ploērā. 'œrøzmā
sa mēr l ā:tā; el 'uivṛē la 'pōrt, 'zyl ā:tr, e sa
'mēr rēfermē 'bjē: vit la 'pōrt. 'prskē tut lez a'bej
rēstē de'or, me l 'poivṛē 'zyl a ete 'bjē: pi'ke. sa
'mēr 'laiv se pi'kyr avēk dy vi'nē:gr; me i 'sufṛē
'bo:ku, e sa fi'gyr rēstra 'lō:tā ā:flē.

zē 'krwa k i s mēi'ra dez a'bej yn o:trē 'fwa.
dō'ma:z rā 'sa:z.

30. le kər'nēj e le pi'zō

kū l i'vēr ē trē 'frwa, lez animo so'va:z ō
d la 'pən a 'vivṛ, e i sō su'vā ōbli'zē d fā'zē
lœrz abi'tyd pur nē pā mu'rīr. le la'pē e le
fē'vrœj, ki 'vivṛ dā le 'bwa, 'mā:z l ekōrs dēz
'arbr, 'pask i n pœv 'ply truve d 'erb. le 'lu vō
kēlkə'fwa 'zyskē dā le vi'la:z, fēr'fē de fā'rəp. le
ka'nar n ō ply 'd o pur na'zē e pur pē:fe de
pwa'sō, parskē 'tut ē 'zle, e iz ē'migrē vēr lē 'syd;
ō le vwa pa'sē ā grād 'bā:d, e s arē'tē par'tu u
i truv də 'l o. le kər'nēj, ki 'vivṛ zēnērāl'mā dā
le 'bwa e dā le 'fā, 'vōt a la 'vil fēr'fē a mā'zē
dā le 'ta d ōr'dyr e syr lē fy'mje.

set a'ne il ãn e vny bo'ku s esta'le dā le grāz
'arbṛe dy gar'dē de 'plāt, a pa'ri. — le gar'dē de
'plāt n e 'pa dy tu ã gar'dē u i n j 'a k de
'plāt; i j 'a osi 'bo'ku d ani'mo de 'tut lez es'pes;
de bst fē'rās, dez wa'zo, de sēr'pā, stsste'ra.
natyrel'mā, ã 'don a mā'ze a 'tut se 'bst, e le
kōr'nēj vō vō'le s k ã lōer 'don. sa a'riiv 'tu lez 'ā.

me set a'ne, kōm elz a'vē trē: 'fē pask i fēze
trē 'frwa, el sē sō 'mēm miz a 'tqe le pi'zō
dōmes'tik dy gar'dē de 'plāt, pur le mā'ze. elz
atak syr'tu yn es'pes de pi'zō ki ãt yn 'gros kō
e ki n 'pōev pa bjē vō'le a 'kōz de 'sa. 'dē: k elz
ā vwaj 'õe pōze par'ter u syr ã 'twa, el 'fō:d
dē'sy de 'tut lōer vi'tes, el lqi 'kōs la 'tēt a ku d
'bēk, e 'kāt el l ã 'tqe el l ā'pōrtē syr lōerz 'arbṛe
pur le 'mā'ze. el mā'z 'tu sof le 'plym, le 'bēk e
le 'pat. dāz yn 'sōel mati'ne, elz ã 'tqe 'sē: pi'zō.

le gar'djē n pōev 'pa ari'vē a 'tqe le kōr'nēj,
kar el sō 'trēz ēteli'zāt, e el vwaj 'trē: bjē kāt ã
lez op'serv, e kāt ã 'pō lōer fēr dy 'mal. el sē
'lē:s aprō'fe de trē 'prē si ã n e 'pōz ar'mē; e si ãn
'a ã fy'zi el s ā'vōl 'bjēn a'vā k ã n 'swat a
pōr'te. ãn a ete obli'ze d ā'fērme le pi'zō ki
rēs'te dā lōer pi'zō'nje; sā'sa le kōr'nēj oēs fi'ni
par le 'mā'ze 'tuis.

dy'rest, i n j a 'rjē d etō'nā a s kō le kōr'nēj

a'tak le pi'zō, kar el sē de'fūd trē 'bjē kūt el
sōt ata'ke par dez wazo d 'prwa, dez emu'fē u
mēm de 'by:z. e 'kwak le 'by:z swa trē 'gro:s,
'trē bjēn ar'me, trē 'fōrt, e k el 'vōl ply 'vit kē le
kōr'nē:j, il a'riv kēk'fwa k yn 'by:z ē 'tqe par yn
'būd dē kōr'nē:j.

s ē 'trēz amy:zū dē rgar'de se ba'taj. ō vwa
le 'by:z e le kōr'nē:j ki 'fō:d lez 'yn syr lez 'otr
a tur dē 'ro:l, ki s e'vit, ki 'pās lez 'yn pardēsý
lez 'otr, e tu l 'tū le kōr'nē:j pus yn sē'pēs dē
'kjēw, 'kjēw.

s e 'tutmēm 'dōma:z kē l i'vēr st ōbli'ze le
kōr'nē:j a dāv'nir wazo d 'prwa; kar pō'ts:t k el
gardē'rō l abi'tyd dē mū'ze dez wa'zo 'mēm ān
e'te; e le ptiz wa'zo ō de'ga 'bjēn ase d ēn'mi
kōm'sa. 'zā pa'si

31. le fū'tōer dē bur'nwa ('kō:t frākō'twa)

l a'ne dy grāt i'vēr, kēk 'zūr avū nō'el, i fē'ze
ō frwa d 'lu. le 'zū d bur'nwa, n o:zū 'pa sēr'tir,
pa'sē lōer 'tū o'tur dy 'fō a kō'ze dy mōvs 'tū; iz
etē 'tūs trēz ē'kjē, kar la re'kōlt avēt etē mō'vēr,
l i'vēr avē kōmū'se d bō'nōer, 'tu fēze prē'vwar kē
l vilē 'tū dve dy're lō:tū, e se 'pō:vēr 'zū n avē
'ply grū 'foz dū lōer grō'nje.

brō'to syr'tu n avē 'preskə ply 'rjē pur nu'rīr
se dōz 'a:n, ba'tist e rēm'lē; i s vwa'jē syr lē 'pwē
d le lē'se mu'rīr dē 'fē, 'pask i n fals 'pa sō'zē
a a'le ā'prō:te fē lez 'otrē par sē 'tā d mi'zēr.
a'prēz avwar 'bjē refle'fī syr la ma'njēr dē s ā
ti're, il a fi'ni par sē desi'de.

«a'ba» dit 'i, «lē sātī'mā n nuri 'pa, ba'tist
et y'ze, i n pō 'ply ale a sa'lē fērfe l 'sēl, nu sēm
trē 'lwē dē 'ljō, i'si pēr'sēn n ā dōnrē ōē 'su; a'lō,
mstō 'lōe de'ōr, il ira 'rō:zē u pē'rīr u i pu'ra, sa
'fē kē z pure pētētrē nurīr 'rēmle zysk o bo 'tā,
ān e'kōnōmī:zā.» lad'sy lē vwala ki de'taf lē 'pov
buri'ko e ki l āmān 'pērdr o mi'ljō dy 'bwa.

me osi'to kē brō'to l a y ki'te, o'ljō d sē
dezo'le, ba'tist sē mē a 'dā'se 'd ēz. pur'kwa?
s ē k i 'vnē d ti're d sa 'grois tēt 'd a:n ōē 'plā
mapi'fik. dēpqi kek 'tā il ātā'dē lē 'zā 'dir k ō
dmā'dē dē 'fātōēr pur fātē lē 'nōēl burgi'pō a
bezā'sō. «s ē bjē 'syr k i n j ān a 'pa ōē pur
fātē kōm 'mwa» s dit 'i, «zē m ā'vē fātē nō'el
a la kate'dral, 'vīv la ge'te».

a'pēn avēt i 'fē dō 'pa, kē lē vwa'la ki rā'kō:trē
mi'ro, lē 'fjē d pēr'sē; la povrē 'bēt 'brajē o 'pje
d ōē bqi'sō kōm 'si ō l avē 'tqe.

«keskē ty a 'dō mōn a'mi,» lqi di ba'tist,
«keskē ty 'fē a 'brajē si 'fōr?»

«'z e k i 'fo kə z 'kræ:v i'si o mi'ljø de 'næ:z;
a'prə m avwar 'rwe d 'ku, pər'se m a 'zte o mi'ljø
dy 'fmē paskə zə n pø 'ply atra'pe le 'ljæ:vr okəl i
'døn de bi'jɛ d sũ'te».

«'alɔ 'læv twa e 'sqi mwa, i n j a pɑ d 'mal sũ
r'məd. ty a yn bəl 'vwa, sa vo d l 'œr, 'vjē avək
'mwa fɔ:'te le nœ'el a bœzɑ:'sɔ, ty ɔra 'bjē:to dez
'o:s a 'rɔ:zə avək də la 'vjɑ:d o'tur.»

lə 'pœ:v mi'ro, ki etɛ rezi'je a pe'rɪr, nə
dmɑ:'de pɑ 'mjø; i s læv 'dɔ tu kɔ:sɔ'le e s 'mɛ a
sqi:vrø l 'ɑ:n.

ari've œ pø ply 'lwē, i rũ'kɔ:trə krəksu'ri, la
'fat də ba'bɛ:t, ki 'plœrɛ a fod 'larm, ɑ grəlɔ'tɑ
o 'pje d œ bqi'sɔ. lə 'ʃjē ki etɛ de'za ragajar'di
ɑ sɔ:'zɑ a s kə l 'ɑ:n lqi avɛ prœ'mi, s ɑ va ta'pe
syr l e'pɔ:l də la 'fat.

«e'bjē krəksu'ri,» lqi dit 'i, «twa o'si ty a dy
fa'grē, 'kɛsk i j 'a, zə sqi 'syr kə ty a lɛ:sɛ 'so:ve
le pti 'ljæ:vrø, kœm 'mwa z e mɑ:'ke d atra'pe le
'gro, e k ɔ t a ɑvwa'je mu'rɪr syr le 'rut pur
t a'prɑ:dr a 'vi:vr.»

«ɑn e'fɛ, dœpqi kɛk 'tɑ ba'bɛ:t nə fœzɛ 'rjē kə d
mø s'kwe; ɛl di:'zɛ k z ata'fɛ de grəlɔ a la 'kø də
su'ri, pur mœ 'so:ve dɑ la kqi'zin kɑ z lez ɑtɑ'dɛ
dɑ l grœ'nje, ɛl vulɛ m af'te de ly'nɛt pur kə z
'vwa:j le su'ri mɑ:'zɛ dɑ mœn e'kqɛl. epqi 'tut le

X

'fwa kə ʒ vule m 'fo:fe su l fur'no el m ãvwa'je œ
ku d 'bɔ:tõ; sɛ ma'tẽ el a 'di k el mɛ 'nwajrɛ si ʒ
rã:'trɛ, sa 'fe kə ʒ vɛ m 'lɛ:sɛ mu'rɪr i'si.»

«'alõ a'lõ, 'lɛv twa ma 'fi:j,» lɥi di l 'ʃjẽ, «ty va
'vnɪr avɛk 'nu, nuz avõ ete s'kwe kɔm 'twa tu le
'dø, me vwasi ba'tist ki a tru:'ve œ me'tje ki va 'tʉs
nu rkẽ:'ke. sɥi 'nu, ty n va pɑ tar'dɛ a avwar dɛ la
'vjã:d 'tã k ty ã vu'dra, nuz alõ ʃã:'tɛ le ma'tin a
'bzã:sõ, ty a yn 'bɛl vwa, ty n sra pɑ d 'trɔ.»

la po:vɾɛ 'fat n ã dmã:'dɛ pɑ 'tã pur et desi'dɛ,
ɛl sɛrɛ 'bjɛn ale o 'bu dy 'mõ:d pur nɛ pɑ r'tõ:be
su l 'bɔ:tõ d ba'bɛ:t, el s ɛ dõ 'mɪ:z ã 'rut o:'si.

iz a'rɪv a 'vitr, e le vwa'la ki 'vwaj 'revɛjma'tẽ,
lɛ vjɔ 'kɔk dɛ pjɛ:'ro, 'tu deply'mɛ, ki s 'sɔ:vɛ dã le
'hɛ ã 'pja:jũ kɔm si õn avɛ 'vuly lɥi 'tɔdrɛ lɛ 'ku.

la 'fat, ki avɛ dɛ bɔn 'ʒũ:b, a ku'ry aprɛ 'lɥi.

«e 'kɛskɛ ty 'fɛ a krie si 'fɔ:r, revɛjma'tẽ,» lɥi
dit 'ɛl, «ɛskɛ la 'kasrɔl ɛ 'prɛ:t pur tɛ fɛr 'kɥɪr?»

«si el n ɛ pɑ 'prɛ:t i n s ã mãk 'gɛ:r, e si ʒɛ n
vø 'pɑ et 'tɥɛ il ɛ 'tã kə ʒ mɛ 'sɔ:v. dɛ'pɥi s mɔvɛ
'tã, tut le 'fwa kə ʒ mɛ 'mɛ a ʃã:'tɛ, sɛt 'ani'mal dɛ
'pjɛ:rɔ m 'tõ:b dɛ'sy a ku d ba'lɛ, i m 'di kə ʒ mɛ
'mɔk dɛ 'lɥi ãn anõsũ l 'bo: tã epɥi k i fɛ 'tuzur
'vilẽ; tuta'lɔɛr i m a ara'ʃɛ la mwa'tje dɛ 'plym,
epɥi i m a 'di k i m 'tɥ:rɛ sɛ 'swar, me i n mɛ
tjẽ 'pɑ ã'kɔr, ʒɛ n vø 'ply rã:'trɛ.

« ty fra 'zəlimā 'bjē, syr'tu k ty a yn 'bəl əka:zjō.
e'kut, vwasi ba'tist ki nuz ā'mən avək 'lqi fāte nō'sl
a bəzā:sō, 'vjē avək 'nu, nuz alō st 'bjē rsy par l
arʃə'vək, nuz a'lō nu 'qəbərʒe, 'vjē, avək yn 'vwa
kəm la 'tjən ɔ n 'riskə 'rjē. »

lə 'kək a rarā:ʒe se 'dø u trwa 'plym, e i s s
mi ā 'rut avək lez 'otr.

« sē ku 'si nət 'plā va mar'ʃe, » di ba'tist, « a tu
le 'kat nuz alō 'fər yn my'zik kəm ɔ n ān a 'ʒame
ātā'dy a sē:ʒā, nu səm 'sɪr də notr a'fər, 'dɛps:ʃō
'nu d mar'ʃe. »

le vwala 'dō par'ti pur bəzā:sō.

me si 'fər k iz ɔ py mar'ʃe, i n ɔ pa 'py ari:'ve
sə ʒur 'la; la 'nqi lez a syr'pri o bwa d 'ʃo.

« mez a'mi, » lœr di ba'tist, ki etz l 'ʃɛf e l ply
ma'lē d la 'bā:d, i n j a pa mwa'jē d ale ply 'lwē
oʒur'dqi, nuz ari:'vrō trō 'tar pur nu prezā'te, nu
n avō 'pa ɔ 'su pur ale a l ə'bərʒ, i nu 'fo kuʃe
i'si. vwasi 'ʒystəmā ɔ gro 'ʃɛn, 'mwa e mi:'ro nu
nu mestrō 'dsu, la 'ʃat 'grē:pra dā le 'brā:ʃ, e 'twa
revsɟma'tē, ty t mɛ'tra tut o 'fɛ:t. ty a l abi'tyd
də vɛ'ʒe, ty nuz avɛrti:'ra si i 'vjē kɛ'kō. »

sito 'di sito 'fɛ, le vwa'la ki s 'kuʃ.

me o 'bu d ɔ pti mō'mā, vwala l 'kək ki lez
a'pɛl tu dus'mā; « revsɟe 'vu, » lœr dit 'i, « ʒ apɛr'swa
la'ba o miljə dy 'bwa yn mezo'nɛt u j a yn fā:'dɛl

aly'me, ʒə sɥi 'syr kə s st yn ba'rak də farbə'nje,
a'lɔ̃ dmɑ̃:de a ku'ʃe, nu srɔ̃ 'mjɔ̃ k i'si.»

«sũ kɔ̃:'te» di l 'ɑ:n, «k i n fo 'pa nuz ɑ'rwe,
e k i'si nu purjɔ̃ 'bjɛ atra'pe de 'rym. pur'tɑ̃, i n
fo 'pa ale trə 'vit, 'krɛ̃:t də ma'lœr. i fo k la 'ʃat
aj 'tu dus'mɑ̃ a la f'nɛ:tr, vwa:r œ 'pø s kə 's ɛ.»

la 'ʃat s ɑ̃va 'vwa:r. œ 'pti məmɑ̃ a'prɛ, la
vwala ki r'vjɛ.

«e'bjɛ» lɥi di:zt 'i, «'kɛskə ty a 'vy?»

«ʒ e 'vy k s ɛ 'bjɛ, ɑ̃n e'fɛ, yn ka'ban də
farbə'nje, me i j a d'dɑ̃ yn 'bɑ̃:d də vɔ'lœr ki s
pre'pair a 'fɛr œ bɔ̃ r'pa, i 'ʃarʒ la 'tablə də tut
'sɔrt də bən 'ʃo:z; ʒə n e 'rjɛ py 'fɛr kə d sɑ̃:'ti:r
l o'dœr dy fri'ko,» dit 'ɛl ɑ̃ 'sufiɑ̃ də r'grɛ.

«i n j a 'pa yn 'minyt a 'pɛrdrə,» di ba'tist,
«pɥiskə la 'tabl ɛ 'mi:z, i n fo 'pa lɛ:se rfrwa'di:r
la 'so:s; 'alɔ̃ 'sqi:ve 'mwa, 'ʒ e yn i'de.»

s ɛ 'bɔ̃, le vwa'la ki sqi:v l 'ɑ:n, ɑ̃ mar'ʃɑ̃ a pa
d 'lu ʒysk o 'pje d la f'nɛ:tr. ari:ve 'la, l 'ɑ:n lœr
ɛs'plik sɛ k i fo 'fɛr, ɑ̃ lœr par'lɑ̃ a l o'rɛ:j. a'lœr
vwala mi:ro ki 'mɔ̃:t syr ba'tist, la 'ʃat syr mi:ro,
epɥi revɛjma'tɛ syr la 'ʃat. tuta'ku, vwala k ba'tist, ki
s ɛ tɛ drɛ'se syr se 'pje d dɛ'rjɛ:r, a'ba se pje d də'vɑ̃
kɔ̃trə la f'nɛ:tr, ki 'vɔl ɑ̃ sũ mil mɔr'so; e ɑ̃ mɛm 'tɑ̃
k la f'nɛ:trə 'tɔ̃:b, i s mɛt tu le 'katr a 'brɛ:ʒe d tut
lœr 'fɔrs; e l 'kɔk, d œ 'bɔ̃ ku 'd ɛl, e'tɛ la ly'mjɛ:r.

ʒə vu 'lə:s a 'pā:se s kə le və'lœ:r ɔ̃t y 'pœ:r!
i s sɔ̃ vit 'mi a 'deʒɛrpi:r ã 'kriã kəm de 'pā:dy,
i krwa'ʒə k tu le 'dʒa:blə d ã'fɛ:r vœnɛ d ã'tre dā
la ka'ban. iz ɔ̃ 'file sū sə rtur'ne ʒyskə 'bjɛ lwɛ dā
la fo're, tādɪ k le kat fã:tœ:r sə 'tɔ:rdɛ d 'ri:r.

« e'bjɛ mez a'mi, » di ba'tist ã s 'rũ:ʒɔ:r'ʒã, « kɛskə
vuz ã 'dit də mɔ̃n i'de? s ɛ rey'si, ʒ ɛs'pɛ:r. a'lɔ̃,
mɛtɔ̃ nu 'vit a 'tabl, ata'kɔ̃, e 'a la sũ'te d no
kɔ̃zi'nje! »

le trwaz 'ɔ:trə n ã rvœnɛ 'pa, me tut'mɛ:m, i s
sɔ̃ 'vit mi a 'tabl. kɛl 'nɔs, mez ã'fũ! 'ʒamɛ i n
avɛ tũ 'y a mũ'ʒɛ, e syr'tu dy si 'bɔ̃! i s ã 'dœnɛ,
i s ãn ã'tœnɛ, s etɛt œ 'plezi:r də le 'vwɑ:r. ã'fɛ,
'plɛ kəm dez 'œf, œ'rø kəm de 'prɛ:s, aprɛz avwar
'bjɛ fã'te o de'sɛ:r, i sɔ̃t ale s ku'ʒɛ, fãkœ d sɔ̃
ko'te, e i s sɔ̃t ã'dœrmi kəm de bjɛnœ'rø.

pur'tũ le və'lœ:r n etɛ pa si 'lwɛ k ɔ̃ l avɛ 'kry.
aprɛz avwar ku'ry kɛk 'tũ, i s etɛt arɛ'te tut esu'fle,
iz avɛ kəmũ'se a sə rtur'ne, a rgar'de dy ko'te d
la ka'ban, e i s etɛ 'mi a 'ko:ʒɛ də s ki lœ:r etɛt
ari've. iz ɔ̃ fi'ni par tru've k iz avɛt y 'tœ:r də s
so've sū savwar də 'kwa, k iz ɔ̃rɛ 'dy et ply 'bra:v
e rgar'de s kə s e'tɛ. lə ply har'di d la 'bũ:d syr'tu
s ã vu'lɛ d s et 'so:ve, il a fi'ni par 'di:r k i vult
ale 'vwɑ:r sə k i j a've dā la ka'ban. lez 'ɔ:trə n
dœmũ'dɛ pa 'mjø. lə vwala 'dɔ̃ ki s ã 'vjɛ 'tu

dus'mā ā 'bɛ:sū l 'do e ā s gli'sū dɛrjɛr lez 'arbr,
'zysk a la ka'ban. i n vwa 'pa d ly'mjɛr, 'rjɛ;
o: 'bjɛ, i s 'risk, il 'ā:trɛ, sō grū ku'to a la 'mɛ.

yn 'fwa ā:tre, 'kɔm i n i vwajɛ pa 'klɛr, il
alɛ s 'mɛtr a 'batrɛ lɛ bri'kɛ pur aly'mɛ yn fā'dɛl,
kū vwa'la k il apɛr'swa kɔm dɔ 'ʃarbō mal e'tɛ a l
ā'drwa d la fmi'ne. i r'mɛ sō bri'kɛ dā sa 'pɔf e
s 'bɛ:s pur 'prū:drɛ lɛ ʃar'bō. mɛ o 'mɔmā d mɛtrɛ
la mɛ 'dsy, lɛ vwala ki sɛ r'lɛ:v ā 'pusā ɔɛ 'kri
'tɛrɪbl; il avɛ la fi'gyr 'dɛʃi:'rɛ kɔm avɛk dɛ 'grɪf!

a'lɔr i n pūs 'ply k a s 'so:vɛ, e i s e'lā:s vɛr
la 'pɔrt; mɛ o mɔ'mā d l āzā:'bɛ, 'tutaku i s sū
'laburɛ lɛ 'zā:b kɔm avɛk dɛ 'brōʃ dɔ 'fɛ:r. i 'so:t
dā la 'kur ā 'kriā e ā 'hyrlā, e 'vwala k i r'swa
dā l 'do ɔɛ ku d 'masy ki lɔi fɛ 'krakɛ tu lez 'o:s;
e ā mɛm 'tā yn vwa 'pɛrsūt lɔi r'tā:ti dā lez ɔ'rɛ:j
e 'turn otur dɔ 'lɔi, si bjɛ k i fi'ni d ā 'pɛrdrɛ
la 'tɛ:t. — vu 'pā:se si no kat kō:pɛ:r rjɛ d bō 'koɛr
ā l vwajū fi'lɛ!

'ā:fɛ, a mwatjɛ 'mɔ:r, il a'rɪv prɛ d sɛ kama'rad,
ki l atā'dɛ avɛk ɛpa'sjā:s. mɛ kɛl 'tɛ:t iz ɔ 'fɛ kāt
il l ɔ 'vy tu dɛʃi:'rɛ!

«so:vō nu 'vit,» lɔɛr dɪt 'i, «tu lɛ 'dɛmō d ā'fɛ:r
sō dā la ka'ban, rɛ'garde dā kɛl e'ta i m ɔ 'mi,
'so:vō 'nu, e n rɛvnō 'zame par i'sil»

lɛ vɔ'lɔɛr n ān ɔ pa dmā'dɛ ply 'lō, d ɔ:tā 'plys

k i n et̃ 'pa bjē r'mi d lœr fr̃'jœr dœ tuta'lœr;
iz ð pri lœr 'ʒā:b a lœr 'ku, e i s sō 'so:ve si 'lwē
k i n sō 'ʒam̃ rvœ'ny.

lœ lādmē ma'tē, kũ le f̃ā:'tœr sœ sō reṽ'je e k
i s et̃ a'ʒi d par'tir, sa lœr fœz̃ 'mal o 'kœr a 'tus
dœ ki'te la me:z̃o'ñet u iz aṽ 'si bjē dœr'mi. s et̃
ākœr ba'tist ki a tru:'ve lœ r'm̃ed.

«mez a'mi,» lœr dit 'i, «i vo mjø t'nir kœ
ku'rir, nu sœm 'bjē i'si, restōz 'i. s ɛ bjē 'syr k ð
va rgr̃'te a bœz̃ā:sō dœ n pa nuz a'vwær; me 'tā
pi, i 'fr̃ō kœm i pu'r̃ō, nu pu'r̃ō osi 'bjē f̃ā'te i'si
e nu 'viṽr̃ō a not̃r i'de.»

le trwaz 'otr̃œ, ki aṽ plyz ā'vi d sœ 'gœb̃er'ʒe
kœ d f̃ā:'te, nœ dm̃ā:d̃œ pa 'mjø kœ d rest̃e 'la. sa
fe k iz ð 'm̃ō:te me'na:ʒ o miljø de 'bwa, e iz ð ve'ky
'la 'lō:t̃ā, œ'r̃œ kœm de 'rwa dā lœr pa'l̃e; me sa a
ete œ ma'lœr pur la my'zik. 'farl ru's̃e

re'si

pr̃oñōsja:'ajō swa'p̃œ

32. la 'vaf vā:'dy.

's̃œ:la 'soel ki ð ve'ky a la kũ:'pap aṽek le
pei'z̃ā, 'sa:v sœ k il j a dœ 'det̃r̃es e d 'dulœr dā se
'trwa mo, 'vā:dr̃œ la 'vaf!

pur læ natyra'list, la 'vaj st ðen ani'mal rymi'nã;
 pur læ prəm'noer, s st yn 'be:t ki fē 'bjē dā l
 pei'zaz lørsk el 'læ:v odsy dez 'erb sō 'myfl y'mid
 dē ro:'ze; pur l ā:fā de 'vil, s e la 'surs dy kafe o
 'læ e dy frō'maz a la 'kræ:m; mē pur læ pei'zā,
 s e bjē 'plys e bjē 'mjø ā:kør. si 'povrē k il pūis
 'ætr, e si 'nō:brøz kē swa sa fa'mij, il st asy're
 dē n pū su'fri:r dē la 'fē tū k il a yn 'vaj dā sōn
 e'tabl. avsk yn 'lō:z u 'mæ:m yn 'sē:plē 'hær 'nwe
 ortur de 'kørn, ðen ā:fā prō'men la 'vaj læ 'lō de
 smē sr'by, 'la u la pū:ty:r n apar'tjēt a pēr'son; e
 læ 'swar la famij 'ā:tjær a dy 'boer dā la 'sup e
 dy 'læ pur mu'je se pōmdē'tær; læ 'pær, la 'mæ:r, lez
 ā:fā, le 'grā kōm le 'pti, 'tulumō:d vi d la 'vaj.

nu vivjō 'si bjē d la 'notrē, mēr 'barbærē e
 'mwa, kē zysk a s mō'mā zē n avē prēske 'zame
 mū:ze d 'vjā:d. mē s n etē pū 'sōelmā nōtrē 'nuri-
 'ty:r k el e'tē, s etēt ā:kør nōtrē 'kama'rad, nōtr
 a'mi; kar i n fo 'pū s imazi'ne k la 'vaj st yn
 'be:t sty'pid, s st o kō:trær ðen ani'mal 'plē d
 ē:teli'zūs e d kali'te mō'ral d 'ortā ply devlō'pe k
 ō lez ora 'kylti've par l edyka:sjō. nu 'karsjō la
 'notrē, nu lqi 'parljō, el nu kō:prō'ns, e d sō
 kō'te, avsk se 'grāz jō 'rō plē d 'dusær, el save
 trē 'bjē nu fēr ā:tā:drē sē k el vu'lē u s k el
 rēsū:'tē.

'ā:fē nu l ɛ:'mjō e el nuz ɛ:'mɛ, sɛ ki ɛ tu 'dir.
pur'tū il a fa'ly s ā sepa're, kar s etɛ soel'mā
par la 'vūt dɛ la 'vaj k ō puvs satis'fɛr barbɔ'rɛ.

il ɛ 'vny ɔ̃ mar'fū a la me:'zō, e aprɛz avwar
'bjɛn egzami'ne la ru'set, aprɛ l avwar 'lō:gmā pal'pɛ
ā sɛkwā la 'tɛt d ɔ̃n 'ɛr 'mekō:tū, aprɛz avwar
'di e 'repetɛ 'sū fwa k el nɛ lqi 'kō:vne 'pa dy 'tu,
kɛ s etɛt yn 'vaj dɛ po:vɾɛ 'zā k i n pure pa
r'vā:dr, k el n avɛ 'pa d 'lɛ, k el fɛzɛ dy 'mɔvɛ
'bɔɛr, il a fi'ni par 'dir k il vulɛ 'bjɛ la 'prā:drɛ,
mɛ 'soelmā par 'bō:te d 'ɑ:m e pur ɔ'bli:ʒɛ mɛr
barbɔ'rɛ ki e'tɛt yn brav 'fam.

la 'po:vɾɛ ru'set, kɔm 'si el kō:prɔ'ne s ki s
pa:'sɛ, avɛ rfy:'zɛ d sɔr'ti:r dɛ sɔn e'tabl, e s etɛ
'mi:z a 'mɔɛ:glɛ.

« pas dɛ'rjɛr e 'fas la » m avɛ 'di l mar'fū ā mɛ
'tā:dā lɛ 'fwɛ k il pɔr'tɛ pa:'sɛ ɔ:tʉr dɛ sō 'ku.

« pur 'sa nō » avɛ 'di mɛr barbɔ'rɛ. prɛnā la 'vaj
par la 'lō:ʒ, el lqi avɛ parle 'dusmā; « alō ma 'bɛl,
'vjɛ, 'vjɛ. »

e ru'set n avɛ 'ply rezis'tɛ; ari:'vɛ syr la 'rut,
lɛ mar'fū l avɛt ata'ʃɛ dɛrjɛr sa vwa'ty:r, e il avɛ
'bjɛ fa'ly k el 'sqi:v lɛ 'ʃval.

nuz etjō 'rūtɾɛ dā la me:'zō. mɛ 'lō:tāz ā:kɔr
nuz avjōz ā:tā:'dy sɛ 'bɔɛ:glɛ'mā.

ɛk'tɔ:r ma'lo

33. ãn a'frik

vwa'si sē ki m et ari:'ve syr sēt 'tær d a'frik.
 gē travēr'se le grād 'dyn o 'syd dē war'gla. s ē 'la
 ã de plyz e'trā:z pei dy 'mō:d. vu kōns'se lē 'sabl
 y'ni, lē 'sablē 'drwa dez ē'terminablē 'plā:z dē l
 ose'ā. e'bjē, 'figyrē 'vu l ose'ā lqi'mēm dēvny 'sabl
 o mi'ljō d ãen ura'gā; imāzi'ne yn 'tā:pēt silā'sjōz
 dē 'vag immō'bil ā 'pusjēr 'zōm. el sō 'hoit kēm
 dē mō'tap, se 'vag ine'gal, 'dife'rāt, sul've tuta'fe
 kēm dē 'flo defē'ne, mē ply 'grād ā'kōr, e s'trie
 kēm dē la 'mwar. syr sēt 'mēr 'fyrjōz, 'mqt e
 sū muv'mā, lē 'devōrū sō'lē:j dy 'syd 'versē sa 'flām
 ē'plakabl e di'rekt. il fo gra'vir se 'lam dē 'sū:drē
 d 'ōr, rēde'sū:drē, gra'vir ā'kōr, gra'vir sū 'sēs,
 'sū rē'po e sūz 'ō:br. le fvo 'ra:l, ā:fō:s zysk o
 z'nu, e 'glis ā 'devalā l o:trē ver'sū dē 'syrprē'nāt
 kō'lin.

nuz e'tjō 'dōz a'mi sqi:'vi dē 'qi spa'hi e dē
 'katrē fa'mo avēk lēr 'jamē'lje. nu n 'parljō 'ply,
 a'kō:ble dē 'falōr, dē 'fatig, e 'desēje dē 'swaf kēm
 sē de'zēr ar'dā.

'sudē ã d sez 'ōm pusa yn 'sōrtē dē 'kri; 'tus
 s arē'tær; e nu dmœ:'ram immō'bil, syr'pri par
 ãen inekspli'kablē fenō'mēm kō'ny dē vwaja'zōēr ā
 sē kō:'tre pēr'dy.

kəl'kə'pair, 'pre d 'nu, dāz yn dirək'sjō ēdeter-
mi'ne, ðe 'tā:bur ba'te, lə 'miste'rjə 'tā:bur de 'dyn;
il 'bate dis'tēktə'mā, 'tā:to ply vi'brā, 'tā:tot a'fē:blī,
'arē'tā, pui rəprə'nā sō 'ru:lmā fātas'tik.

lez a'rab, e'puvā:'te, sə rgar'de; e l ðe d ø 'di,
ā sa 'lā:g, « la 'mair ε syr 'nu. » e vwa'la k
tuta'ku, mō kōpa'pō — mōn a'mi, 'prəskə mō
'frer — 'tō:ba d fə'val, la 'tēt ān a'vā, 'fudrwa'je
par yn ē'sola:'sjō.

e pādā dōz 'ær, pādā kə ʒ esə'jesz ā 'vē də l
so've, tu'guz sə tā:'bur ē'se:zi'sablə m āpli'se l
o'rēj də sō 'brui mənə'tən, ēstermi'tā e ēkō:preū-
'sibl; e ʒə sū:'te sə 'glise dā mez 'ois la 'pær, la
'vre 'pær, la 'hidø:z 'pær, ā 'fas də sə 'kadav:vr
e:me, dā sə 'tru ē:sū:dje par lə sō'lēj ā:trə 'katrə
mō d 'sablə, tā'di k l e'ko ē:kō'ny nu ʒ'te, a
dø sū 'ljø d tu vi'la:ʒ frū'se, lə 'batmā 'rapid dy
tā:'bur.

sə kə s e'te k sə tā:'bur, ʒə n ā se 'rjē.

'person nə 'se. lez ofi'sje, 'syrpri su'vā par lə
'brui sē:gy'lje, l atri'by ʒeneral'mā a l eko 'gro:si,
'mytlipli'e, 'demzy:remūt ā:'fle par lə valən'mā de
'dyn, d yn 'grəl də grē d 'sabl ā:pər'te dā l 'vā
e 'hoertāt yn 'tuf d ɛrbə 'seʃ; kar ðn a tu'guz
rəmar'ke kə lə fenə'men sə prə'dui dā l vwazi'nə:ʒ
də ptit 'plāt 'bry:le par lə sō'lēj, e 'dy:r kəm dy

parfə'mē. sə tū:'bur nə srə 'dō k yn 'sɔrtə də
mi'ra:z dy 'sō. vwala 'tu. mɛ zə n apri 'sla kə
par a'zar.

'gi d mopa:'sā.

34. la mi'zɛr d ɔen ā:fū

s ɛ dā sɛt e'trwat e 'sō:brə 'ry d peri'gø, u nu
dmœ:rjōz a'lɔr, kə z dəvɛz epru:'vɛ l i'reparablə
ma'lœr də ma 'vi.

notr apartə'mā kōsis'tɛt ān yn ynɪk 'pjɛs e ǝ
'kabɪnə 'nwɑr u z ku'ʃɛ. nu n avjō 'ply su lez 'jō
lə 'larz ɔri'zō də l ɛpɑ:s sɛ'lwi. sɛlqi'si sə bɔr'nɛt
a la 'kur d ǝ marʃā d 'plā:ʃ. su l 'zʊr 'tɛrn ki
vnɛ 'taɪr, s ān alɛ 'to, notr ɛtɛ'rjœr ɛtɛ də ply
'trɪst. le 'fɛ:blə rə'sʊrs ki nuz ɛtɛ v'ny d ǝ 'tu
ptɪt ɛri'ta:z aʃ'vɛ d s epqi:'zɛ. o'dla, 'nyl ɛspɛ'rā:s.

tu'zʊr ā tɛta'tɛt avɛk ma 'mɛr ātrə lez 'œr
də 'klɑ:s, e'my d sez ɛmo:'sjō, la vwajāt ɛ'kjɛt zysk
a n 'zɑmɛ savwar la 'vɛ:j kɛl sɔrɛ la nuri'ty:r dy
lūd'mɛ, zə 'frɛ:mɪsɛz a l i'dɛ d yn mi'zɛr apso'ly
pur sɛ dɛrnjɛ 'zʊr. nu 'rɛzɛrvjōz a'psɔlymā 'tu
pur 'ɛl.

ry dɛ sɛ'pɛ:r⁽¹⁾, s ɛtɛ pur 'mwa ǝ 'rɛgal d avwar
'kɛlkə lɛ'gym ǝ 'pø asɛ:zɔ'ne; 'ry d peri'gø, sɛla
m y sū:'blɛ l a'bō:dā:s dy 'rɪʃ.

1. s ɛtɛ 'la k il avɛ dmœ:'rɛ opara'vā.

e ʒ avɛ 'kɛ:z ã! 'l a:ʒ u la krwa'sã:s ra'pid rã
l bə'zwɛ d yn nuri'ty:r abõ:'dã:t plyz ɛ'pɛrjɔ k a
o'kœn o:trɛ mɔ'mã d la 'vi.

lɛ 'ply su'vã, ʒɛ par'tɛ pur lɛ kɔ'lɛ:ʒ a 'ʒœ, l
estɔ'ma e la 'tɛ:t 'vid. kã ma grã'mɛ:r vɛnɛ nu
'vwa:r, s etɛ lɛ 'bõ ʒur; ɛl m ã'rifiss d kɛlkɛ p'tit
mɔ'nɛ. ʒɛ 'kalkylɛz a'lɔ:r syr la 'rut sɛ kɛ ʒ pure
'bjɛn af'tɛ pur 'trɔ:pe ma 'fɛ. lɛ ply 'sa:ʒ yt e'tɛ d
ã:'trɛ fɛ l bulã:'ʒɛ; mɛ 'kɔmã tra'i:r ma 'pɔ:v:rɔ'tɛ ã
'mã:ʒã mɔ pɛ 'sɛk dɛvã mɛ kama'rad? da'vã:s, ʒɛ
m vwa'ʒɛz ɛkspo:'zɛ a lœr 'rɪ:r, e ʒ ã 'frɛ:miss. sɛt
'a:ʒ ɛ 'sã pi'tjɛ!

'oʒur'dʒi, sɛt ɛdi'ʒã:s 'nɛ d la pɛrsekɪ'sjɔ, 'fjɛ:rmã,
'nɔblɔmã sypɔr'tɛ par lɛ 'mjɛ, fɛ ma 'glwa:r. a'lɔ:r,
ɛl mɛ 'sã:blɛt yn 'hɔ:t, e ʒ la 'kafɛ dɛ mɔ 'mjɔ.
'tɛrɪblɛ rɛs'pɛ y'mɛ!

pur ɛfa'pɛ o 'ra:ʒri, ʒ imazi'nɛ d af'tɛ kɛlkɛ'fo:z
d asɛ 'sypstã'sjɛl pur mɛ sut'nɪ:r, e ki rsã:'bla pur'tã
a yn friã'diz. lɛ 'ply su'vã, s etɛ l pɛ d e'pɪs ki
fɛzɛ lɛ 'frɛ d mɔ dɛʒœ'nɛ. il nɛ 'mã:kɛ 'pa d bu'tik
ã sɛ 'ʒã:r syr mɔ 'ʃmɛ. pur 'dɔ su ãn avɛt œ
mɔr'so 'mapi'fik, œn ɔm 'sypɛrb, œ 'ʒɛã par la
ho'tɔɛr dɛ la 'ta:ʒ; ã r'vã:f, il etɛ 'si pla, kɛ ʒɛ l
gli'sɛ dã mɔ kar'tɔ, e i n lɛ 'gɔ:fɪs 'gɛ:r.

pãdã la 'kla:s, kã ʒɛ sã:'tɛ lɛ 'verti:ʒ mɛ sɛ:'zi:r
e k mez 'jɔ vwajɛ 'trublɛ par l e'fɛ d l inani'sjɔ,

zə lqi ka:'sez œ 'bra, yn 'zã:b kə ʒ 'gripə'tez a la
derə'be. me vwa'zē n tardē 'gær a syr'prã:drə mō
pti ma'ne:ʒ. « kə 'mã:ʒ ty 'la, » mē dixzē re'vøl u
pə're? zə repõ:'dē, nō sã 'ru:ʒi:r, « mō de'sær ».

õ 'di k le su'frãs fi'zik sō 'bøn a 'l am. õ 'vwa
k ʒ etē dã l e'ta lə ply 'prəpr a devlɔ'pe la 'mjən.
mɛ l 'kær, 'lqi, a ete 'depri'me. mal'gre lez a'dusis'mã
ki sō v'ny ply 'ta:r, zə 'pørtə tu'ʒur sə 'tã ã 'mwa.
ma 'ta:ʒ, ply pə'tit kə 'sɛl dez o:tɾə 'mã:brə də ma
fa'mi:ʒ, yn mɛ'grœ:r sɛgy'ljær dez ɛkstremi'te, ra'pɛl
kə mōn ã'fã:s nə fy pwē nu'ri. me priva:sjō pœrv
sə rezy'me ã 'trwa mo: ʒysk a 'kɛ:ʒ ã, 'pwē d 'vjã:d,
'pwē d 'vɛ, 'pwē d 'fø. dy 'pɛ, de le'gym lə ply
su'vã kɔ:ʒ a 'l o e o 'sɛl. si ʒ e syrve:'ky, 's ɛ
kə mal'gre le su'frãs e la sã:'te rqi'ne d ma 'mɛ:r,
la 'sɛn kōstity'sjō d mō 'pɛ:r preva'lyt ã 'mwa. lə
tra'va:ʒ, lez abi'tyd də la 'vi sɔli'tɛ:r kə ʒ mē'nez
avɛk me pa'rũ, mē su'tɛ:rt o:'si, mē rũ:'di:rt ak'tif,
mɛ 'sã mē fɔrti'fje ʒa'mɛ. də 'sɔrtə kə ma 'fɛ:tiv
fi'gy:r 'rɛstə kəm œ 'mɔny'mã də se tã d 'dœ:ʒ. le
sika'tris kə 'gãrdə ma mē 'drwat te'mwaj də tã d
i've:r pa:se sã 'fø. e spã:dã, parmi le 'ku e kō:
trə'ku k œn ã'fã sã:'blɛ n pa pu'vwa:r sypɔr'te, zə
rɛs'te pur le 'vwa:r, e 'vi:vã pur le 'rakõ:'te.

la 'fɛ n a paz ete lə 'sɛl tur'mã d mōn ã'fã:s.
zə mē su'vjɛ syr'tu k ʒ e y 'frwa. nu n aly'mjō

'zame d 'fø dā nōtrə grād 'fā:br, si s 'n ɛ pur
prepa're lez ali'mā, e kōm ɔ l a 'vy, sə n ɛtə 'pa
tu le 'zuir nesɛ'sɛ:r.

ā 'tut sɛ:zō, zə pər'tɛz ɔ ptit a'bi tɛt də 'nɛ:gr.
par le 'tā d zə'le, il dōv'nɛ fər 'sɛk. la 'bi:z mō
'trāspɛr'sɛ zysk a la 'mwal dez 'o:s. 'n ɛpərt,
mal'gre l i'vɛ:r, lez ā:z'ly:r ki s ɛtɛt u'vɛrt e m
fɛzɛ 'kryɛlmā su'fri:r, zə m lə'vɛ avā l 'zuir pur
rə'li:r la 'vɔlymi'nø:z istwar ā:sjɛn də rə'lɛ. zə m
ā:fō:sɛ dā me 'fɛ:rz e'tyd, i fɛr'fāt ɔ sə'kur, sɛ'pɛrāt
ubli'e. il mō sā:'blɛ kə s ɛtɛt a'neā:'ti:r la mi'zɛ:r
kə d i mwɛ sō:'zɛ. 'zyl mɪf'lɛ

35. lə bə'nœ:r d ɔn ā:fā

ma 'zwa sy'prɛm ɛtɛ d a'le o sɔ'lɛ:j lə'vā
'mwasɔ'ne avɛk le mwasɔ'nœ:r dā le 'vastɔz e'tā
fā:'zɛ ā tɛr də 'blɛ u d a'vwan o mi'ljə de grū
'bwa. ɔ krɛ'pɛ pur 'mwa l ar'dœ:r dy sɔ'lɛ:j e la
'fjɛ:vɾə prɛsk inevi'tablɛ dā no ma'rɛm. ɔ kry da-
'bœ:r a'gɪr trɛ sag'mā də n 'pa m revɛ'je a 'l œr
u par'tɛ le mwasɔ'nœ:r. kū zə 'vi k ilz ɛtɛ par'ti,
kə lə tra'vaj sə fɛzɛ 'sā mwa, kə lə 'mal ɛtɛt ire-
pa'rablɛ, z ān epru've yn tɛl 'dezɔla'sjɔ, zə də'vɛ
si 'paʊl, zə fy si 'mɔrtɛl'mā, si 'prɔfɔdemāt a'neā:'ti,
kə ma 'mɛ:r zy:'za kə 'mal pur 'mal, il va'lɛt ākər
'mjə afrō:'tɛ la 'fjɛ:vɾ, e ɛl fi 'bjɛ.

də'pqi sə zur 'la, zə mne eg'zaktə'mū la 'vi d
 ǝ pei'zā. avək ma p'tit fo'si:j, zə 'mwasə'ne dā
 mō si'jō; ǝ n mə pərmetə 'pa d āpər'te s kə z avə
 mwasə'ne. zə n dəvə r'garde kəm 'mjē kə s kə z
 avə 'glane. mē d se gla'nyr, zə fəzə de 'zərb ki m
 a'partə'ne. zə drə'se mwa'məm mōn 'er; zə ba'te
 mō 'ble. zə l āfər'me dāz ǝ 'sak; zə l āvwa'jēz o
 mu'lē. e 'kəl mō'mā, lərskə zə rsə'vəz ā r'tur yn
 'blā:f fa'rin! zə la 'pə:trisez ā 'gato, e z le fəze
 'kqir dāz ǝ pti 'fur kə z avə kōs'trqi avək də 'bəl
 'brik syr yn mwa'tje d sər'so, pur 'desi'ne e sut'nir
 la 'vut.

dā set 'libər'te de 'fū, il j avet o:trə'foz k ǝn
 amy:z'mū. zə fə'zəz ǝ tra'vaj 'veri'tabl, eks'tenqū
 'mēm, ki m 'rā:de 'sakre lə tra'vaj d o:'trqi. kō:'bjē
 zə rəspək'te lə si'jō ku'vər d epi d 'səgl, le pre
 'rar, 'zō:fə d 'fōer, e a ply 'fərtə rē:zō lə 'buvje ki
 lə 'swar ram'ne sa fū'ry! kar ma 'mər nə pərde
 'paz yn əka'zjō d m ēkyl'ke lə rəs'pə d la na'tyr
 y'mən, dā l 'labu'rōer, lə sə'mōer, lə fo:'fōer, o'kəl
 z etə 'si lwē də puvwar a'tē:dr!...

si'to kə z fyz ase 'grā, ma prə'mjər ābi'sjō fy
 d gar'de le 'bø, pqi bjē'to le 'fvo dō z a'priz a
 'nwe e a de'nwe lez ā'tra:v də 'fēr. pādā se
 'lō:gz 'ōer, nuz aprə'njōz a 'distē:ge d 'lwē, o 'vəl, a
 lōer ma'njər də s po'ze dā le 'hə, le 'rwatlə, le

ruʒ'gəʒ, no kō:pa'pōz ōrdi'nē:r; e nu nu 'trō:pjō
'rɑ:rmā. sla m ɛ 'tuzur rēs'te. nu 'distē:gjōz o'si
l 'siflēmā de ku'lœ:vʀə, 'trē nō:'brøz, d avēk lə 'ʃā
de si'gal. sēt vi d pas'tœr dy'ra, zə 'pā:s, døz 'ā;
aprē 'kwa ʒ aspi'rēz u'vɛrtēmā o labu'ra:ʒ. ʒ i
par'vēz a la 'fē....

ʒə m kō:sa'krē d pʀefē'rūs o 'bø. ʒ avē le 'mjē
ki m 'kōnē:sē, 'bi:z e 'frēmā, lə pʀə'mje tu 'blā, ōē
pø pars'sø, il ɛ 'vrē, lə zɡō 'ru, 'mɛ:grə də l e'ʃin,
ā rə'vū:ʃ 'ryd trava'joer. ʒə lez avē 'ʃwazi parmi le
'ply rə'byst; e 'kəl ər'gøej də s fēr øbe'ir də se
'grāz ani'mo, ki o 'mwē:drə 'ʒest 'sqi:və me 'pa dē:
k ʒ apqi'je ma lō:g 'go:l syr lə 'ʒug!

i n puve 'pa fēr 'ōē pa sū 'mwa. ʒə le m'ne
ē:si a l abroē'vwar, o tō:'bro, a la 'krɛʃ, 'syrtu a
la ʃɑ'ry. kar s ɛ 'la kə ʒə pu've l ply 'fasil'mā e
l ply lō:tā rēgle mō 'pa syr lə 'lœr, e mar'ʃe a
kote 'd ø, 'fjɛ:rmā sū ku'rir. e 'kəl pa'sjās il mē
mō:'trē! kwak ʒ aby'zas asyre'mā də lœr du'sœr,
'ʒamē ɛl nə s demā:'ti ōē 'soel ɛs'tā. 'o:si ān etst
il 'bjē rekō:pā:'se o bu d 'ʃak si'jō. ʒ alē kœ'jir
de 'trɛflə 'vɛr k il mū:ʒə dā ma 'mē, ā mē rgar'dā
də sēt 'œej 'pʀəfō u ʒə krwqje 'vwar tu l a'mur k
ilz a'vɛ pur ōē 'si bō 'mɛ:trē. 'kō:bjē də 'fwa ʒ e
kō'dqi ē:si lə labu'ra:ʒ ʒysk a la di'ne! kar 'tu
mō ple'zir yt ete 'gɑ:te si me 'bø yst øbe'i a d

’otrə k a ’mwa. tut o ’plys pərme’tɛ: ʒ o bu’vje d
lez a’ple par lœr ’nɔ̃, də ’lwē ã ’lwē! ʒə m e’tɛ
rezər’vɛ a mwa ’sœl lə ’drwa d l egqi’jɔ̃.

ɛd’ga:r ki’ne

pœ’zi

prənɔ̃:sja:’sjɔ̃ trɛ swa’ne

36. ʒa:k.

’ʒa:k, il mə ’fo tru’ble tɔ̃ ’sœm.
dã lə vi’la:ʒ œ ’groz qi’sje
’rɔ:d e ’kur, sqi:’vi dy mɛ’sje.
s ɛ pur l ’ɛ:po, ’la, mɔ̃ po:rɪr ’œm.

’lœ:v twa, ’ʒa:k, ’lœ:v twa;
vwasi vœ’nir l qi’sje dy ’rwa.

rə’gard, lə ’ʒur ’vjē d e’klœ:r;
ʒa’mɛ si ’ta:r ty n a dœr’mi.
pur ’vã:drœ ʒe lə ’vjø re’mi,
ɔ̃ ’sɛ:zisset a’vã l œ’rœ:r.

’lœ:v twa, ’ʒa:k, ’lœ:v twa;
vwasi vœ’nir l qi’sje dy ’rwa.

‘paz œ su! ‘djø! zə ‘krwa l ā:tā:drə.
e’kut le ‘fjēz abwa’je.

də’mā:d œ ‘mwa pur ‘tu pē’je.
‘a:! si lə ‘rwa puvet a’tā:drə!

‘lɛ:v twa, ‘zɑ:k, ‘lɛ:v twa;
vwasi vø’nir l qi’sje dy ‘rwa.

‘po:v rə ‘zā! l ɛ:’po nu de’pu:j!
nu n a’võ, a’kɑ:ble də ‘mo,
pur ‘nu, tō ‘pɛ:r e ‘si mar’mo,
‘rjɛ kə ta ‘bɛ:j e ma kə’nu:j.

‘lɛ:v twa, ‘zɑ:k, ‘lɛ:v twa;
vwasi vø’nir l qi’sje dy ‘rwa.

õ ‘kõ:t, a’vɛk sɛt ‘mɑ:zyr,
œ ‘kɑ:r d ar’pā ‘fɛ:r afɛr’me.
‘par la mi’zɛ:r il ɛ fy’me,
il ɛ ‘mwasõ’ne par l y’zyr.

‘lɛ:v twa, ‘zɑ:k, ‘lɛ:v twa;
vwasi vø’nir l qi’sje dy ‘rwa.

‘bo:ku də ‘pɛn e ‘pø də ‘lykrə!
‘kā d œ ‘pɔrk ɔrõ ‘nu la ‘fɛ:r?
‘tu s ki nu’ri ɛ si ‘fɛ:r!
e lə ‘sɛl o:’si, notrə ‘sykrə!

'lə:v twa, 'ʒa:k, 'lə:v twa;
vwasi və'nir l qi'sje dy 'rwa.

'rɛ:vɾɛ 'ty kə tʃ bən 'ã:ʒ
tə 'dɔn ri'sesɛz e rə'po?
kə sɔt o 'rif lez ɛ:'po?
kɛlkə 'ra də 'plys dā lœr 'grā:ʒ!

'lə:v twa, 'ʒa:k, 'lə:v twa;
vwasi və'nir l qi'sje dy 'rwa.

il 'ã:tr! o: 'sjɛl! kə 'dwa: ʒə 'krɛ:dr?
ty n di 'mo! 'kɛl pa:lœr!
'jɛ:r ty t ɛ 'plɛ də ta du'lœr,
'twa ki sufɾə 'tā sū tə 'plɛ:dr!

'lə:v twa, 'ʒa:k, 'lə:v twa;
vwasi 'mɛsjø l qi'sje dy 'rwa.

ɛl a'pɛl ã 'vɛ; il rā 'l a:m.
pur 'ki s e'pɥi:z a trava'je
la 'mœ:r ɛt ɔɛ 'duz ɔrɛ'je.
bən 'ʒā, pri'e pur sa 'fam!

'lə:v twa, 'ʒa:k, 'lə:v twa;
vwasi 'mɛsjø l qi'sje dy 'rwa.

berā:'ʒe.

37. le brə'tō

la 'ras kura'zø:z e pur'tā pasi'fik!
 kəm o 'zʊr primi'tif, la 'ras o lō 'ʃvø,
 kə 'rjē n pø 'dō:te kāt el 'di, «zə 'vø!»
 nuz a'vōz œ kœr 'frū pur 'detsste le 'trə:trə.
 nuz a'dœrō 'zœzy, lə 'djø d noz ā:sə:trə!
 le 'ʃā:sō d o:trə'fwa tu'zʊr nu le ʃā:tō.
 'o:! nu n səm 'pa le 'dærnje de brə'tō!
 lə vjø 'sā də te 'fis ku:l ā:kœr dā te 'væn,
 o 'tær de gra'nit rœku'værtə də 'ʃæn!

bri'zø.

38. la 'mœr dy 'ʃjē.

œ 'grup tuta'lœr etə 'la syr la 'græ:v,
 rœgar'dā kœlkə'ʃo:z a 'tær. — «œ ʃjē ki 'kræ:v!»
 m ɔ kri'e dez ā:fā; «vwala 'tu s kə 's ɛ!» —
 e z e 'vy su lœr 'pje œ vjø 'ʃjē ki zi:zə.
 l œsə'ā lqi zə'tə l e'kym də se 'lam.
 «vwala 'trwa zʊr k il et ē'si,» di:zə de 'fam;
 «ɔn a 'bo lqi 'parle, il n u:vrə 'pa lez 'jø.»
 «sō 'mæ:tr et œ ma'rē ap'sā,» di:zst œ 'vjø.
 œ pi'lot, 'pɑ:sā la 'tæ:t a sa fə'næ:tr,
 a rə'pri: «sə ʃjē 'mœr də n ply 'vwa:r sō 'mæ:tr.
 zystə'mā lə ba'to vjē d ā'tre dā l 'pær;
 lə 'mæ:trə va və'nir, mɛ lə 'ʃjē sœra 'mœ:r.» —
 zə mœ 'sʊiz arə'te prɛ d la 'tristə 'bæ:t,
 ki, 'surdə, nə bu'zā ni lə 'kœr ni la 'tæ:t,

lez 'jə fər'me, sã:blɛ 'mɔrt syr lə pa've.
 kəm lə 'swa:r tɔ:'bɛ, lə 'mɛ:tr et ari:'ve,
 vjə lqi 'mɛ:m; e 'hɑ:tũ sɔ̃ 'pa kə l ɑ:ʒ 'ka:s,
 a myrmy:'re lə 'nɔ̃ də sɔ̃ 'ʃjɛ a vwa 'ba:s.
 lə 'ʃjɛ a rɛgar'de sɔ̃ 'mɛ:tr, a rə'mqe
 yn 'dɛrnjɛ:r 'fwa sa 'pɔ:vɾə vjɛj 'kø,
 pɥiz ɛ 'mɔ:r. s etɛ 'l œ:r 'u, su la vut 'blø,
 kəm œ̃ 'flɑ:bo ki 'sœ:r d œ̃ 'gufɾə, vɛny:s 'lqi;
 e ʒ e 'di, « d u vjɛ 'l astr? u va lə 'ʃjɛ? ɔ: 'nqi! »
viktɔr y'go

39. o fa'sœr

'ɑ:, kə vuz ɔ̃t il 'fɛ, le sɛ:r 'gra:vz e 'du,
 pur kə vu 'ru:ʒi'sje də lœ:r 'sã la fœ'je?
 vo bar'ba:rz a'jə rœviv 'dɔ:k ã 'vu,
 kə dɛ: 'l ɔ:b, a tra'vɛ:r la fœ'rɛ ãdœ'je,
 vu ʃœvɔ:'ʃje, o 'sɔ̃ si'nistrə də vo 'kœ:r,
 eksi'tũ də la 'vwa la mœ:t ar'dã:t e 'vil,
 ply 'fjɛ:r, lə 'swa:r, d avwar 'tqe kɛlkə di'kœ:r,
 kə rɔ'lũ nə l e'tɛ d avwar 'priz yn 'vil?
 pi'tje, fa'sœr, 'pitje pur lə 'sɛ:r ɔz a'bwa!
 vwa'je, sɔ̃n œj y'mid e prɔ'fɔ̃ vuz ɛ'plœ:r! ...
 k ɔ̃ 'vwa:ʒ o kler də 'lyn ɛ're lɔ̃tãz ã'kœ:r
 'l ɑ:m silã'sjœ:z e fa'ruʃ de 'bwa.

sa'jɛ:s

40. 'imnə de tū fy'tyr.

'o: kəl 'mapifik 'rə:v
 'vjēt i'lymine mez 'jø!
 kəl 'brijā sə'lə:j sə 'lə:v
 dū le 'pyr e 'largə 'sjø!
 'tū pre'di par noz ā:'sə:trə,
 'tū sa'kre, s ɛ vuz ā:'fē:
 kar la 'ʒwa ā:'pli lez 'sə:trə,
 tut ɛ 'bo, ri'ā, di'vē!

ō nə 'vwa kə 'flœ:rz e'klo:z,
 'prɛ de 'myrmyrā:tz 'o;
 'ply sy'a:v sō le 'ro:z,
 plyz ɛks'ki le 'ʃā d wa'zo.
 pur mæ'ne ge'mā no 'rō:d,
 nu ʃɛr'ʃō le 'bwaz ō:'brø;
 'mɛ:r, va'lō, fœrɛ prə'fō:d,
 kəm 'tu n u 'sū:bl œ'rø.

'ply də 'fratrisid 'lyt,
 'ply də 'larm, ply də 'sū!
 il s e'lə:v œ 'ʃā də 'flyt;
 'kalm e 'du, lə swa:r də'sū.
 'o: mɛr'vɛ:j! la tū'drɛs,
 ān œ 'sœl fō 'tu le 'kœ:r,
 e l a'mur ki 'nuz ɔ'prɛs,
 va 'ʒajir ā 'kri vē:'kœ:r.

'pɛ e 'ʒwa a tu lez 'əm,
 'dā le 'sjɛklɔz a və'nɪr!
 mɛ sɛ'lɥi par 'ki nu 'səm,
 s ɛ lɥi 'sœl k il 'fo be'nɪr.
 le sjø 's uvrɛ; 'ply də 'vwal!
 'rjɛ n ɛ 'sɔ:brɔ pur l ɛs'pri,
 'la, ply 'ho kə lez e'twal,
 'djø rɛ'ʒɔn e nu su'ri.

mə'ris bu'ʃɔ:r

'sɛ:n ãfã'tin

prɔnɔ'sja:'sjɔ fami'ljɛ:r ra'pid

41. le'kəl buisə'njɛ:r

la'sɛm sɔ'pɔ:s syryn'plas dəvi'la:ʒ. 'ʒã kili:'zɛ,
 a'si syrœ'bã, sɛ'lɛ:v alari:ved'pjɛ:r.

'ʒã aetesu'frã pãdãla'nɥi, pask ilavɛmã:'ʒɛ trɔd-
 'sri:z. samã'mã, kja'pœr dɔlwarma'lad, a'di kini:rɛ'pa
 ale'kəl. 'bjɛk insufrɛ'ply, iniva'pa tut'mɛ:m, « paski-
 'purɛũ'kœr ɛtma'lad. »

'pjɛ:r ɛtɛʃar'ʒɛd pɔrteyn'lɛtr ovi'la:ʒ wa'zɛ, mei-
 larũ:kɔ'trel dɛstina'tɛr osɔr'ti:r dɛsœvi'la:ʒ. in'va
 purtã'pa ale'kəl, « paskid'vrɛ ɛtsyrla'rut dɛsi'tri. »
 dy'rɛst, ilɛm'bjɛ:mjɔ prɔfi'tɛ dsamati'ne pura'le dã-
 lebwad'mɛ:ri, paskilikɔ'nɛ œ''ni.

se 'siamy:zūd 'ʒwe avɛkleptizwa'zo kōna'denife!
 ōleza'taʃ parla'pat, ōlœr'kup le'zɛl, ōle fe'so:te
 efɛrlakyl'byt ōlepu'sū parla'kø. e'pi jarʒɛd'dro:l
 kōmdə'wa:r la'f:yrœr dy'pɛ:r edla'mɛ:r kātintruv'ply
 lœrpø'ti. li'de ɛ'si sedqi:'zā:t kə'ʒān rezistə'pa
 ode'zir dakōpape'pjɛ:r dāsōnɛspedi'sjō. iva'dō pur-
 pozɛl'liv kilɪ:'zɛ.

kɛl 'bo: 'liv di'pjɛ:r.

'pāsɛlmā 'bo, ilto:'si 'bjɛnamy:'zā, e 'ʒystɛmā
 ʒūili:'zɛ ynɪs'twa:r kilqɪdɔ'ne la 'ʃɛrdə'pul.

'kō:t la'mwa di'pjɛ:r.

isa'ʒi dœ'ptɪgar'sō, 'ʒa:k, kœ'saltɛ:'bā:k aāl've
 ekilā:'mɛn dāsawa'ty:r. læpti'ʒak pās'bjɛ a'so:te
 parlapør'tjɛ:r, mepur'plyd'sy:rtel saltɛ:'bā:k laata'ʃe
 parla'pat kōmi'di.

la'pat!

lanqiv'ny, kātutla'trup aga:pele'bwa esu'pe āple-
 'nɛ:r, lə'ʃɛf de'taʃ pti'ʒa:k el'fe de'sā:dr. mōgar'sō
 kilqɪ'di, ʒebə'zwɛ dœ'klun, iza'pɛl kōm'sa...

ʃsɛ'bjɛ, œ'gajɛ:r ki'fe deturdə'fɔ:rɛ e'pɔrt depwad-
 'sā:ki'lo syrlestə'ma.

'ʒyst. ʒedōb'zwɛ dœ'klun, kilqɪ'di, 'vy kœldɛr-
 'njɛk ʒa've sɛ'ka:sele'rɛ āfzāl'so pɛri'jø; sɛ'twa
 kilrā:plas'ra. mezɛ'pa fɛrlə'so pɛri'jø kripti'ʒa:k
 kintjɛ'padytu aska:sele'rɛ. 'o:sɪʒ vatla'prā:d, re'pāl
 grābri'gā; ʃtɛpri'ʒœn ɛs'prɛ, edi'si a'œ:mwa tysə'ral

me'tje. 'æ:'mwa, sekrilpovpə'ti, mevunaledō'pam
ram'ne amepa'rū? 'za'me rprūlsele'ra dsagros'wa
ā'rwe. a'lər zəm 'so:vre dipti'zək.

kəl 'bertiz! lərs'dy 'file sārjē:dīr.

'a tytso:vra, bēōnəra'ləej syr'twa mō'ga, ela'nqi
'tjē twa'bjē sətkaždə'fər?

yn'ka:z!

ziā:fər'me mō'ljō kə'mər kəmmō'klun; 'tumeza-
nimo 'mœ:r sta'ne; bēse'twak zims'tre tutle'nqi.
āna'tā:dā tyvakmā:'sel zegzer'sis, eda'bər tyvam'fər
la'kylbyt.

lakyl'byt!

ela'tsy, ivul'flūk par'tər, akat'pat, edōkut'pje
ilqife'fər ynkiyl'byt, pqi'də, pqi'trwa.

'a!

me'kəm isaper'swa klelō'fvə dypti'zək lə'zən,
ilelqi'kup ālqiāna'rafā 'mēm ynpo'pe.

a'sezā.

pānāstā:'lal pərela'mər dypti'zək sōrvə'ny
ala'mezō, ety'pās siisō'dezole dənpartru'vel
povpə'ti!

me 'təstwa'dō!

'kəski'ja?

tynwadō'pa klis'twər kətymrakō:tla sēla'no:tr?
kəs'brigādsaltē'būk, sē'mwa, sē'twa? kəlpəti'zək,
sēle'pov tit'fo:vət kənuvu'ljō 'v:ole alərpa'rū purle-

zata'ʃe parle'pat, lœra'raʃe le'plym, le'fœrse aʃer-
lakyl'byt ele'mst ā'ka:ʒ?

sɛ'vrɛ; ʒiavɛ'pa 'pā:se.

'ʒā, ʒe'ply ā:vi da'le ledeni'ʃe!

'mwa nō:'ply.

nufə'rjō ptet'mjə dærtur'ne ale'kəl.

tā'plys kəʒe'vrɛmā plymalo'vā:tr.

ekātravajā'bjɛ, nu'gəprō p'tɛ:t, aladistriby'sjō
de'pri, ǣ'bo:liv kəm'sqid tō 'frɛ:r.

'alō ale'kəl, mō'pjɛ:r.

bra'tsy bra'tsu, pti'ʒā.

i'sort ā:ku'rā.

verkō:'sɛ

